

SCHAAKVERENIGING

Erasmus
Erasmus

Opgericht 5 september 2005

**K
O
R
T
E**

- Het 12^e Watertorentoernooi is gewonnen door Pieter Sturm
- Het eerste eindigt als derde in de KNSB
- Het tweede eindigt in stijl
- De kampioenswedstrijd van het derde
- Het vierde neemt een zwart paard bij de teugel
- Serie van het vierde onderbroken

**I
N
H
O
U
D**

- Het vijfde naar de kelder
- Het zesde daalt af naar de 4^e klasse
- Persoonlijke prestaties in de externe competitie
- Kale Harry en het mysterie
- Een gedenkwaardige partij
- De oudjes bijeen

Lof der zotheid 6

Juni 2008

3^e jaargang

SCHAAKVERENIGING ERASMUS

Opgericht 5 september 2005

Speelzaal:

Mavogebouw Melanchthon Schiebroek
Icarusstraat 1
3054 PM Rotterdam

Bereikbaar met openbaar vervoer:
RET tramlijn 4 (Argonautenweg)

Schaken voor senioren en oudere jeugd vanaf ongeveer 16 jaar:

- maandagavond
- 20.00 – 23.30 uur
- interne competitie
- externe competitie 7 wedstrijden
per seizoen tegen andere verenigingen
- contributie €90,-
- contributie dubbelden €45

Jeugdafdeling vanaf ongeveer 6 jaar:

- maandagavond
- schaakles: 19.30 – 20.00 uur
- jeugdcompetitie: 19.00 - 19.30 uur
- begeleiding naar alle erkende
schaakdiploma's
- Erasmus voorjaarstoernooi
- voor oudere jeugd: meedoen
aan de interne seniorencompetitie
(tot 22.00 uur)
- contributie €45,-

Ereleden:

Jan van Dijk
Arie de Jong
Henk J. de Kleijnen

Lid van verdienste RSB:

Jan van Rijn

BESTUUR

Voorzitter:

Ron Ansem
telefoon: 010 4217510
e-mail: voorzitter@sv-erasmus.nl

Secretaris: Leo Verhoeven

telefoon: 010 4613917
e-mail: secretaris@sv-erasmus.nl

Penningmeester: Jan Melis

telefoon: 010 4653714
Rekening: 1138.34.098 t.n.v. sv-erasmus
e-mail: penningsmeester@sv-erasmus.nl

Wedstrijdleader intern:

Ron Ansem
telefoon: 010 4217510 en 06 52500897
e-mail: zie voorzitter

Wedstrijdleader extern:

Jaap van Meerkerk
telefoon: 010 421 3746
e-mail: wedstrijdleader@sv-erasmus.nl

Jeugdleader:

Maarten Versluis
telefoon: 06 19826767
e-mail: jeugdleader@sv-erasmus.nl

Redactie clubblad:

Arie de Jong
telefoon: 010 4823969
e-mail: redactie@sv-erasmus.nl
Jaap Staal
e-mail: jaap@metnaaldenpaard.nl

Website:

www.sv-erasmus.nl

Webmaster:

Jan Hoek van Dijke
e-mail: webmaster@sv-erasmus.nl

HET EERSTE HANDHAAFT ZICH IN DE KNSB

De uitreis op 29 maart naar de Domstad, waar met de nodige zorg tegenop werd gezien, resulteerde in behoud van een verder verblijf in de KNSB competitie.

De reis zelf verliep voorspoedig, maar aangekomen in de wijk Kanaleneiland bleek het verlaten van de vervoermiddelen mee te vallen maar niet het achterlaten daarvan!

Nergens een parkeerplek te ontdekken!

Henk de Kleijnen zocht zich een ongeluk en vond zijn toevlucht uiteindelijk op een plaats waar tegen forse betaling 2 uren mocht worden gestaan. Dat was dan ook nog wel een flink aantal minuten lopen uit de buurt en tijdens zijn partij moest hij er diverse malen opuit om zijn parkeerrecht te verlengen...

Als toeschouwer mocht ik vrijwel de gehele middag staande verwijlen omdat geen zetel te ontdekken viel en moeilijk een vrouwelijke kiebitzer kon worden verzocht mij ook eens even te laten rusten. Gelukkig was er nog een muur waar tegenaan gehangen kon worden. Van daaruit heb ik de schakende menigte, want er was in de benauwdheid ook nog een wedstrijd gaande van Utrecht 1 tegen ESGOO en daaraan vastgeplakt ook nog Utrecht 2 tegen Voerendaal. Voor de 2 wedstrijdleders, waarvan er één niet op de hoogte was gebracht dat van schaaklokatie was veranderd (!) en dus met een taxi te laat arriveerde, was zowaar wel plek ingeruimd.

Hoe verliep de strijd tegen Utrecht 3, dat in de voorgaande wedstrijden 1 wedstrijdpoint meer dan ons team had vergaard? De opgave was duidelijk: Er moest gewonnen worden!

Jaap Staal was weer teruggekeerd in het team en de opengevallen plaats van Arnaud Wirschell werd deze keer ingenomen door Cander Flanders.

Aan bord 6 ging Pieter de Groot hevig te keer tegen Leo de Jager. Leo verloor dan ook, maar na afloop wist hij nog niet waar het aan lag! Dat zoeken we dan even uit!

Na 16 zetten was de beurt aan Leo en hij koos voor **16... Lf5** Niks mis mee. **17. De3** Maar dan? Voor de hand ligt 17... Lxa1 18. Txa1, g5 19. Pxc5, hxc5 20. Lxc5 Wit heeft dan niet veel. Bijv.: 20... Te8 21. h4, Pb7 22. Df4, Lg6 23. Lh6, Dd7 24. e4, Kh7 25. Te1, Th8 26. Lf3, f6 27. h5, Lxh5 28. Lxh5, Dh3 Er staat dan wat wit hout op de brandstapel. Wit kan nog wel voort ploeteren met 29. e5, Dxc5 30. exf6, Dxc6 31. Df5+, Dg6 32.. Txe7+, Kh6 33. Dh3+, Dh5 34. Dxc5+, Kxh5 35. Txb7, Th6 en het is dan toch wel duidelijk dat zwart gaat winnen.

Leo besloot echter tot: **17... g5 18. Pxc5, hxc5 19. Lxc5, Dd7**

Ook nu nog was 19... Lxa1 verleidelijk...

20. Lh6, Lxh6 21. Dxc5, f6

Dit verzwakt veld e6... Beter dan nog 21... Lg6 Maar na 22. Lh3, Dc7 23. e4 zijn de kansen op winst voor zwart dan toch ook wel verdwenen...

22. e4, Lh7 23. Lh3, De8 24. Tae1, Pb7

Hier was ook 24... Dg6 mogelijk en verliesgevaar is voor zwart dan geweken. Zie: 25. Le6+, Kh8 26. Dh3, Kg7 27. Lf5, Dh6 28. Dg4+, Dg5 29. Dxc5, fxc5 30. Lxh7, Kxh7 en zwart staat er het beste voor.

25. Le6+, Kh8 26. f4, Pd8 27. Lf5, Tf7 28. e5, Df8 29. Dh4, fxe5 30. Lg6, e4

Hier gaat het al niet meer goed. Maar ook het zeker lijkende 30... Tg7 is niet

afdoende! 31. fxe5, Dg8 32. Lh5, Pf7 33. exd6, exd6 34. Df6, Ta7 35. Lxf7, Taxf7 36. Dxd6, Tg6 37. De5+, Tfg7 38. Tf6, Txf6 39. Dxf6, Df7 40. Dxa6 voert naar een slecht staand eindspel voor zwart.

31. Txe4, Tg7 32. f5, Df6 33. Dh5

33..., Kg8

33..., Pf7 leidt nog naar remise! 34. Te6, Dd4+ Er rest wit dan feitelijk alleen maar 35. Tf2, Pe5 36. Lxh7+, Txh7 37. Th6, Txh6 38. Dxd6+ en remise.

34. Th4, Pf7 35. Lxh7+, Kf8 36. Lg6, a5 37. Lxf7, Dxf7 38. f6, exf6 39. Dh8+, Tg8 40. Dh6+, Dg7 en door zwart gelijk opgegeven; hij gaat mat.

Jan Seeleman speelde met André Schenk een bijna geruisloze remisepartij, die bij het scheiden van de markt nog wel speelmogelijkheden gaf, maar die objectief gezien toch wel als remise viel aan te merken. Jan's wederhelft vertoefde op de Veluwe en hij wilde zich daar – bij gebrek aan een auto - voor donker vervoegen.

Daarna begon de opmars naar het succes! In een opwindend duel versloeg Jaap Staal Jeffrey van Renswoude. We gaan van start op het moment van opwindings!

Jeffrey kon hier voortzetten met 19..., Pg5 om na 20. Df4, Dg4! 21. Dxc4, lxc4 voordelig af te wikkelen. Hij kreeg echter een soort zinsbegoocheling en hij besloot een paar pionnen te winnen...!

19..., Pxd4 20. exd4, Dxd4+ 21. Kh1, Te3

De rosinant op c3 dreigt nu uit de weide te worden genomen. Maar wit heeft een goed antwoord in petto! Dat zou zijn geweest 22. Df2!!, Dxc3 23. Tb3 en dan is goede raad voor zwart toch wel duur...

Het werd echter minder best en feitelijk niet goed:

22. Tfd1, Txf3 23. Txd4, Txc3 24. Td8+, Kf7 25. Te1

Nu staat de loper op c8 voor het grijpen, mits wit eerst van achter de paaltjes komt.

25..., Tc2?

Zwart verzuimt hier 25..., a5!! 26. Pe4, axb4! 27. Pxc3, bxc3 28. a3, c2 29. Tc1, Txa3! 30. g4 (30. Txc8, Td3!!) 30..., Lxg4 31. Txc2 en zwart staat er schitterend voor.

26. h3, b6?

En opnieuw is hier 26..., a5 zaligmakend! 27. a3, axb4 28. axb4, b6 29. Pe6, Tca2 30. Pc7, Ta1 31. Txa1, Txa1+ 32. Kh2, Lf5 en zwart trekt aan het langste eind.

27. Pa4, c5

Te doen was: 27..., Tb8 28. Tee8, Txa2 29. Pc3, Tc2 30. Pe4, Kg6 31. Pd6, c5 32. Txc8, Txc8 33. Txc8, a5 34. bxa5, bxa5 3. Ta8, Ta2 en het staat nog te bezien of wit nog winstkansen heeft...

28. Pxb6, Tb8 29. Pxc8, Txb4 30. Td7+, Kg6 31. Pe7+, Kh5 32. Pf5, g6

Zwart sluit zichzelf op.

33. Txh7+, Kg5 34. Pe3

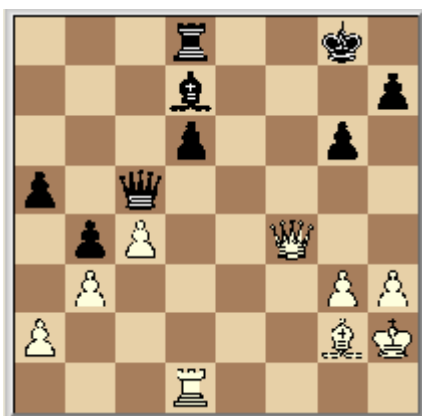
En plotseling staat zwart verloren. Er dreigt h4+ en ook het kasteel op c2 staat op instorten. Een gaatje maken dan? Met 34..., f5? Dan 35. h4+, Kf6 36. Pd5#

Mercurius verschijnt hier ten tonele: De vanouds bekende bond van samenwerkende handelsbedienden! (een geliefde uitspraak van Henk Vijgeboom).

Pieter Sturm speelde een gave partij tegen Jos Nooyen. Jammer genoeg ontbrak in zijn beschrijving van het gebeurde een kleinigheid, waardoor het oppakken van het verhaal wat mistig werd. Maar de eindstand, zoals ik die heb gecomponeerd mag u niet worden onthouden!

Een kleine tegenslag leverde het duel op van Leo Verhoeven tegen Amindo Naerden, een eilandgenoot van Cander. Het was een Engels opening die overging in een soort Gesloten Siciliaans. Het ging lange tijd gelijk op, totdat er een zwakke pion op d6 ontstond....

30..., Le6 31. Df6, Te8 32. Td5!, De3

32..., Dc7 36. Tb5, Df7 37. Dd4, Df8 38. Txa5 laat zwart kansloos.

33. Txd6, Lf7 34. Td7

34. Td8 was ook niet kwaad...

34..., Tf8 35. Dd4, Dxd4 36. Txd4, Le6

De tijd was op, maar de stelling bood ook geen verweer meer na 37. Td6, Kf7 38. Ta6

En zo stonden we weer gelijk: 2½-2½.

Ik zocht maar weer steun bij de muur.

Aan bord 8 viel ditmaal Cander Flanders in. Hij kreeg te maken met Kees-Jan Schilt, de minst geëloerde van de Domstedelingen (1962). Waaruit blijkt dat we het kwalitatief toch tegen hen moesten afleggen! Maar we waren niet gekomen om te worden afgelegd!

Al vroeg in de partij was er al een moment van beslissing in zicht.

11..., cxd4 12. cxd4, exd4 13. Pxd4, Pb4

Wit staat nu al voor een lastige keuze en daarin was hij ook nog eens niet gelukkig!

14. Te1, Pxc2 15. Pxc2, Pxe4 16. f3, d5

En weer een lastige keuze! Voor de hand ligt nu 17.P4a3, maar het werd:

17. Pxb6, axb6 18. fxe4, dxe4

Een pion plus en ook nog een strikend loperpaar. In hogere zin is de zaak al beslist.

19. Pd4, Dd5 20. Pe2, Lxb2

Weer een boer minder, zo gaat de landbouw snel achteruit.

21. Dxd5, Lxd5 22. Tab1, Txa2 23. Ted1, Lc4 24. Td2

Nu kan zwart kiezen: 24..., Ta1 25. Txb2, Txb1+ 26. Txb1, Lxe2 27. Txb6 of zoals in de partij:

24..., Lg7 25. Txa2, Lxa2 26. Txb6, Td8 27. Tb4, f5 28. g4, Le5 29. Ta4, Lb3 30. Ta5, Te8 31. Ta7

Meer tegenstand bood 31. gxf5, gxf5 32. Ld4, Lxd4 33. Pxd4, e3 34. Ta1

31..., Ld1 32. Pf4, g5 33. Pd5, f4 34. Pe7+, Kh8 35. Lc5, e3 36. Pf5, e2 37. Lb4, Lc2 38. Ph6, Ld4+

Waarna Ta7 in de doos verdwijnt, dus gaf wit op.

Andrzej Pietrow bracht ons de overwinning aan bord 1, al waar hij Hans Duistermaat het duister inzond. Ziehier zijn relaas:

A. Pietrow – J.J. Duistermaat

1. e4, c5 2. g3, d5 3. exd5, Dxd5 4. Pf3, De4+

Dit lijkt mij geen goed idee. 4..., Lg4 is beter en sterk. Voor 4..., Pc6 zie A. Pietrow – P. Wilschut, KNSB 2007/2008, clubblad nr. 1 september 2007.

5. Le2, Lh3 6. Pc3, Df5 7. d3, Pc6 8. Pg5, Pf6 9. Pxb3, Dxb3 10. Lf3, Tc8 11. Le3, e6 12. Pe4, Pxe4 13. Lxe4, Le7 14. f4, h5

Een wilde zet in deze stelling. Na het "normale" 14..., 0-0 is de stelling ongeveer gelijk.

15. De2, Tc7 16. Df2, Pb4 17. a3, Pd5 18. Ld2, h4 19. 0-0-0, Pf6 20. Lf3, Df5 21. The1, h3

Zwart wil rokeren en geeft met de tekstzet aan dat zijn h-pion zich "gezonder" zou voelen op h7.

22. Lc3, 0-0 23. De2, c4 24. De5!, Tfc8 25. Dxf5, exf5 26. Le5, Td7 27. dxc4, Txd1+ 28. Txd1, Pe4 29. Td7, Lc5 30. Lxe4

Het eindspel is hopeloos voor zwart.

30..., fxe4 31. Ld4, Lxd4 32. Txd4, Te8 33. Kd2, f5 34. Td7, Tb8 35. b4, Kh7 36. c5, a6 37. Ke3, Kh6 38. a4, g5 39. fxc5, Kxc5 40. Tg7+, Kh6 41. Te7, Tg8 42. Kf4, Tg4+ 43. Kxf5, Txc3

44. Txe4

Een interessant moment! Leo de Jager vertelde na de partij dat 44. hxc3! direct winnend was. En inderdaad. Na 44..., h2 45. g4, h1D 46. g5+, Kh5 47. Th7 en zwart staat mat.

Niet gezien! Waarom eigenlijk niet gezien? Het eindspel is geforceerd gewonnen en dat heb ik wel tot het einde berekend.

44..., Tc3 45. Ke5, Kg5

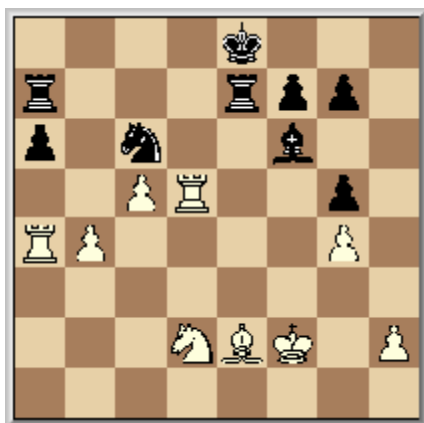
Interessanter was 45..., a5 46. Kd6, Txc2 47. bxa5!, Txb2 48. Kc7, Kg5 (48..., Tb2 49. c6!, bxc6 50. Th4+, Kg5 51. Txb3, Ta2 52. Kxc6, Txa4 53. Kb5) 49. Kxb7, Tb2 50. Kc6, h2 51. Te1, Ta2 52. Th1, Kf4 53. a6, Kg3 54. a7 en wint.

46. Kd6, Txc2 47. Kc7, Txb2 48. Kxb7, Tb2 49. b5, h2 50. Te1, axb5 51. a5, Kf4 52. c6, Tg2 57. Th1, Tg7+ 58. c7, Kg3 59. a6

Zwart geeft op.

Dan was er nog de pendelende Henk, die van bord naar autostandplaats heen en weer ging om zijn laatste oortjes te versnoepen. Driemaal moest hij die gang maken, omdat zijn tegenstander het hem maar lastig bleef maken.

Na de tijdcontrole stond Henk gewonnen tegen Vosshard. Misschien dat het de naam was, die Henk de nodige slimheid bij de man deed veronderstellen, zeker is dat hij na zijn laatste gang naar elders zo versleten was, dat hij de winstgang niet zag en met remise genoegen nam.

41. Lxa6, Pd4 42. Ta5, Txa6

Anleiding tot die veronderstelling?

43. Txa6, Te2+ 44. Kf1, Txd2 45. c6!

Winnend!

45...., Td1+ 46. Kg2

Goed was 46. Kf2, Td2+ 47. Ke3, Te2+ 48. Kd3 en zwart kan gevoelig opgeven.

46...., Td2+ 47. Kf1

En hier werd remise gegeven.

Maar dat mocht de pret niet drukken. De eindstand was 3-5 in ons voordeel en daarmee waren we uit de brand wat de mogelijkheid van degradatie betrof!

Welgemoed weer naar huis, waar de overige uitslagen van KNSB 3G ons wachtte. En die waren:

Botwinnik – Rotterdam 2	3-5
Oegstgeest 2 – Almere	2½-5½
Voorschoten – Spijkenisse 2	5-3
Messemaker 1 – Bobby Fischer	6-2

En dat resulteert in de volgende stand:

1. Messemaker 1847 1	15	47
2. Voorschoten	11	36½
3. Bobby Fischer	9	34½
4. Rotterdam 2	8	33½
5. Spijkenisse 2	8	33
6. Erasmus 1	8	30½
7. Almere	7	29½
8. Utrecht 3	7	25
9. <i>Botwinnik</i>	6	33
10. Oegstgeest '80 2	1	17½

Op een na zijn de beslissingen gevallen. Messemaker is kampioen en promoveert naar de 2^e klasse. Oegstgeest 2 is

gedegradeerd en zal worden vergezeld naar de onderbond door de verliezer van Botwinnik – Utrecht 3, welke cruciale ontmoeting zal plaats vinden op 19 april.

HET VIERDE NEEMT EEN ZWART PAARD BIJ DE TEUGEL

Zo mag je het gebeuren toch wel betitelen!. Het vierde team ging voor de laatste competitiewedstrijd op bezoek bij Het Zwarte Paard 2 in Schiedam. Tot die dag, maandag 31 maart, galoppeerde dat paard 1 punt voor ons vierde uit op de ranglijst.

In die omstandigheid kwam die avond drastisch verandering! Het beestje werd door ons gezadeld en afgereden...

Er rolden 6 overwinningen en 2 remises uit de zadeltas.

Het begon zo gezapig. Frans Maas stelde uw redacteur al na 17 zetten voor het punt te delen. Wie ben ik dan om zo'n verzoek niet te honoreren? Aldus werd besloten. Het mocht ook wel in die stand die op het bord stond.

Daarna begon het rondleiden van het paard.

Als eerste mocht Jaap van Meerkerk het beestje toespreken. Jaco van Beest had onder het zadel plaatsgenomen en Jaap er bovenop... Al spoedig was er een pionnetje omver gelopen en toen de draf er goed in zat werd nog een hekje omver gereden en stond Jaco een toren achter.

Dat ging zo:

33...., b5

Goed beschouwd was er nog weinig aan de hand. Zwart had die boer moeten laten staan en beter de loper een zetje kunnen geven naar e5 en er moet nog langdurig in de rondte worden gereden...

34. Pxf6+, gxf6?

En dat dwingt direct tot afstijgen na een torenschaak... Maar als zwart hier nu eens 34..., Ke6 had gedaan?

Cor van As verving John Helstone, die dezelfde avond niet kon worden gemist in de A-finale om het clubkampioenschap.

Cor liet zien dat hij de rijkunst uitstekend beheerst. Hans Schrupf liep die avond een beetje kreupel na de volgende stand :

Hans, aanvalslustig als hij was, ging voor

22. Dg3, Pxd4 23. Txd4

en kwam na

23..., Lh5

Tot de ontdekking dat er een nieuw ijzer nodig was.

24. Lc4+, Kh8

Nu was Le2 wel uit de vuurlinie van Lh5, maar nou stond er ook nog een toren op d1....

25. b3, Lxd4

De eerste horde is genomen!

26. Dxd4, Tae8 27. Ld3, c6 28. h4

Onversaagd opnieuw ten aanval!

28..., d5 29. Te1, dxe4 30. Txe4, Txe4 31.

Lxe4, Dd4

En opnieuw een zwart paard gekluisterd.

Een volgend paard gezadeld:

Brand, een bekend wegwijzer, werd door Patrick van der Velde, ditmaal zelf de weg gewezen. Onze man leidde hem de hele avond rustig rond de piste, totdat een klein kuiltje moest worden gepasseerd. En daar ging het dus mis...

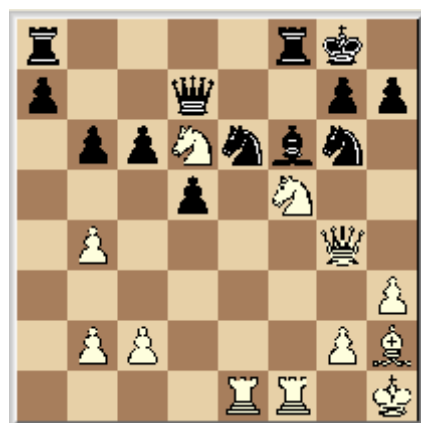
Brand trapte dus in het kuiltje, waar hij 34..., Dg6 had moeten doen, bracht hij op het bord:

34..., Dg7

Misschien even afgeleid door de serveerster, die lustig het bier rond bracht?

Na **35. Dxe6+, Kd8 36. gxf5** was Patrick de Brand meester.

Lucian Mihailescu had het in den beginne moeilijk tegen Cor Sloof. Hij offerde hem een boer, die onmiddellijk aan de riek werd gestoken. Toen Lucian nog zo'n landarbeider in de etalage zette, ging Cor onverwijd zijn winstbejag najagen. En dat had ie nou beter niet kunnen doen...

Zwart staat er niet gek voor, alleen de koning zou nog in een hoekje moeten staan. Nu staat ie op het hoekje en daar wordt snel kou gevat.

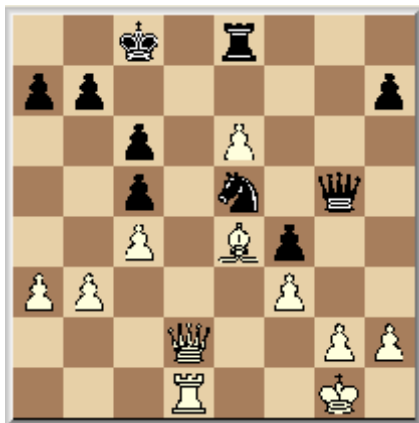
26...Lxb2? 27. Txe6!, Dxe6 28. Ph6+

Je ziet de druppel al hangen aan 's konings neus.

28..., Kh8 29. Phf7+, Kg8 30. Dxe6

En na nog enige stapjes werd ook dit zwarte paard weggeleid.

Een volgend paard werd door de stalmeester binnen gebracht. Het was het paradepaard van bord 1. Bram trad op als paardenknecht. Toch was het een volbloedje, die de Boedapester tot in de Spaanse rijsschool beheerste!. Het duurde dan ook even voordat Bram het dier naar zijn hand had gezet. En dat was op dit moment:

Een rustige voortzetting is 29. Dd6, Tg8 30. Td2, Dh4 31. Tf2 De rust rond de witte koning is dan weer gekeerd en het peuzelen kan beginnen. Bram ging echter voor de strijd:

29. e7, Dxe7 30. Lf5+, Kc7 31. Dxf4, Kb6 32. De4, Dg5 33. Kf2, h5 34. Kf1, Tg8 35. f4, Dh4 36. fxe5, Dxb2 37. Te1, Td8 38. b4, Td2 39. bxc5+, Ka6 40. Te2, Td1+ 41. Kf2, h4 42. De3, Tg1

Een laatste paardenvlieg zoemt nog rond de onaantastbare majesteit, Bram d'n Eerste.

43. Dh3, Txb2+

De vlieg gaat naar de mepper.

44. Dxb2, Df4+ 45. Df3, Dh2+ 46. Kf1

En ook de amazone moet nog door het stof.

En zo stond het al 5½-½.

Het wachten was op Gilles Donze en Emiel Verhoef.

Gilles speelde een aanvallende partij tegen Gerkema, waarin veel gebeurde. Het eindspel ging in met 2 pionnen meer voor onze man, waarna de notatie werd gestaakt. Wat niet werd gestaakt was de scoringsdrift van Gilles. En zo werd het ook nog eens 6½-½.

Wachten op Emiel. Ik zou toch niet de enige zijn die de 8-0 had verstoord?

Nee, geluk bij mijn ongeluk... Wel werd zijn eindspel ingegaan met een pluspion, maar wel op 1 vleugel. En met ieder ook een toren tot zijn beschikking, was het onbegonnen werk. En zo bleef de schade aan Het Zwarte Paard, al was het dan wel het reservepaard, beperkt tot 7-1. Maar zo'n paard is dan toch wel rijp voor het abattoir...

Hiermee heeft het vierde een mooi slot gemaakt aan een wisselvallig seizoen met een tweede plaats in de eindrangschikking.

De laatste uitslagen:

De Pionier 1 – De Willige Dame 2 3-5
 Unilever 1 – De Penning 1 3½-4½
 Moerkapelle 2 – Krimpen IJssel 2 3½-4½

En ziehier de eindstand:

1. Krimpen a/d IJssel 3	12	34	K
2. Erasmus 4	9	32	
3. HZP Schiedam 2	8	27½	
4. De Penning 1	7	29	
5. De Willige Dame 2	7	28½	
6. De Pionier 1	6	28	
7. Moerkapelle 2	4	25	D
8. Unilever 1	3	20	D

De ongelukkige thuisnederlaag, maanden geleden, tegen kampioen Krimpen, heeft ons team dus danig parten gespeeld!

DE IJSSEL 1 – ERASMUS 3: DE KAMPIOENSWEDSTRIJD IN DE 2^e KLASSE!

Een verslag van Jan de Korte

Na vijfmaal op rij te hebben gewonnen, waarvan tweemaal met een minimaal (doch prettig) verschil tegen gelijkwaardige teams stonden wij – Erasmus 3 – apetrots op kop en een punt los van onze resterende tegenstanders, die onderling gelijk hadden gespeeld:

Het sympathieke Rotterdam 4 met een gemiddelde rating van tegen de 1800 en het onfortuinlijk gedegradeerde De IJssel 1 met een gemiddelde van tegen de 1900.

Tegen Rotterdam 4 werd het na een 3-1 achterstand uiteindelijk 4-4 (ondanks een gemiste winstkans) een min of meer terechte uitslag. Daardoor kwam De IJssel 1 in matchpunten langs zij en in bordpunten voorbij.

We hadden 5 weken rust tot de “finale” op 7 april in Moordrecht. Henry Pijpers stelde voor om iets aan voorbereiding te gaan doen. Peter Weeda en ik deden mee, daarbij geholpen door de tamelijk vaste en voorspelbare bordvolgorde respectievelijk zwart-wit-verdeling van De IJssel 1. Op basis daarvan zijn we partijen gaan verzamelen en openingen gaan bestuderen. Van bijvoorbeeld het Bloembollenveld gambiet en de Vreemdevogelopening (met Weens, het “Paard van Geet” en Koningsgambiet als bijvangst) weten we inmiddels alles af.

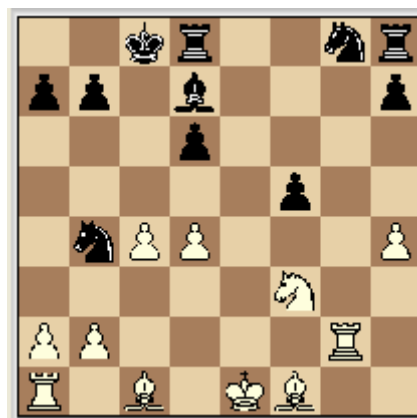
Tijdens de wedstrijd speelde Peter Weeda (bord 3) inderdaad zoals verwacht tegen Henk-Jan Evengroen. (*Uit het verslag van De IJssel: Hij kende de opening die tegenstander Weeda op het bord bracht en voorkwam daarmee de verrassing, die zijn tegenstander hem ongetwijfeld had toegedacht.*)

Henry trof in Hans Lodeweges ook een geplande tegenstander. (*Verslag De IJssel: Hans speelde tegen Pijpers, een nog ongeslagen speler van Erasmus. Het kostte*

Hans de nodige moeite om de tijdcontrole te halen. Toen dat was gelukt ging het als vanzelf. De Rotterdammer verspeelde een stuk door een combinatie en toen was er geen houden meer aan. Hij slaagde er nog wel in om wat kansen te creëren, maar Hans liet de buit niet meer los.

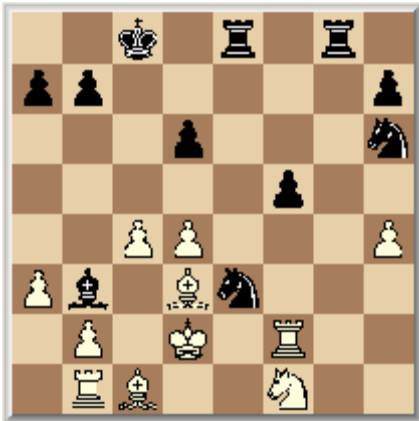
Zelf was ik (bord 6) voorbereid op Leon Jacobse (deze speelde wel Bird, en verloor tegen een onvoorbereide (!) subliem spelende Leon de Kroes op bord 8). In Ronald Mandersloot trof ik een tegenstander die met Koningsgambiet nog enigszins “rekening” hield met mijn voorbereiding. Wit was in de openingsfase zichtbaar aangedaan door het overlijden van René Ordelman, waarmee hij dit seizoen in uit- en thuiswedstrijden van bord en kleur wisselde. (*Verslag De IJssel: Routinier Ronald Mandersloot (bord 6) voelde zich bij het begin van de wedstrijd niet in goeden doen. Hij moest in de partij dan ook alle zeilen bijzetten om niet te verliezen. Hij was weliswaar met ontwikkelingsvoorsprong uit de opening gekomen maar tegenstander De Korte slaagde er toch in om veel aanval te krijgen. Ronald moest toen geheel tegen zijn gewoonte in voluit verdedigen. Hij deed dat vindingrijk en de partij eindigde in remise.*)

We komen op de 18^e zet van wit in de wedstrijd.

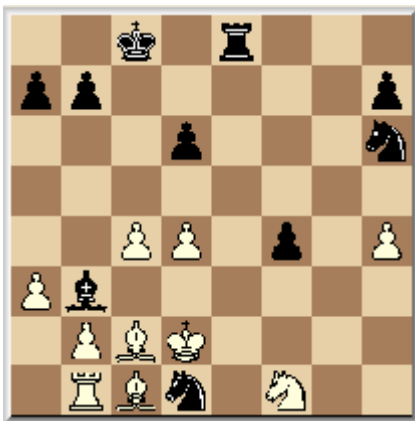

**Mandersloot, Ronald (1898) –
De Korte, Jan (1760)**

18. a2-a3 (Pf3-g5) 18..., Td8-e8+ 19. Ke1-d1 (met tempowinst voor zwart, beter: 19. Ke1-d2) 19..., Ld7-a4+ 20. Kd1-d2, Pb4-c2 21. Ta1-b1, Pc2-e3 22. Tg2-f2, La4-b3 23. Lf1-d3, Pg8-h6 (Lb3-a2 is een goed alternatief) 24. Pf3-h2, Th8-g8 (Th8-f8) 25. Ph2-f1 (houdt de boel bij elkaar)

25..., Pe3-d1 26. Tf2-e2, f5-f4 (Te vroeg! 26..., Te8-f8 voorkomt torenruil en lijkt voordeliger voor zwart: 27. Pf1-e3, Pd1xe3 28. Te2xe3, d6-d5! 29. c4-c5 en wit lijkt het droog te kunnen houden in tegenstelling tot 29. c4xd5, activeert de witte loper van zwart) 27. Te2xe8+, Tg8xe8 28. Ld3-c2

28. Ld3xc2 of 28..., f4-f3 29. Pf1-g3, Te8-e3 30. Lh7-d3, f3-f2 31. Pg1-f1, Te3-e1 32. Pf1-g3, Kc8-c7 33. Pg1-f1 en wit komt in zetdwang 33..., Ph6-f5 34. Ld3xf5, Lb3xc4 35. Pf1-g3, Te1-e3 enz. 28..., Pd1-e3! (Na 28..., Lb3xc4 29. Kd2xd1, Lc4-e2+ 30. Kd1-e1, Le2-d3+

moet zwart in zetherhaling vluchten: 31. Kd1-e1, Ld3-e2+ 32. Kd1-e1, Le2-d3+ 33. Ke1-e1) 29. Lc2xb3, Pe3xf1+ 30. Kd2-d3 (Kd3-c3) 30..., Te8-e1 (Pf1-e3) 31. Lb3-c2?!

31..., Pf1-e3?! 31..., f4-f3 Tja... is niet wat het lijkt (stukverlies): promotiecombinatie!! 32. Lc1xh6 (Kd3-c3) 32..., f3-f2 33. Kd3-c3, Pf1-g3 34. Lc2-d3, Te1xb1 35. Lh6-e3, f2-f1D 32. Lc1xe3, Te1xe3+ 33. Kd3-d2, Te3-h3 34. Lc2xh7, Th3xh4 35. Lh7-d3, Kc8-c7 (Ph6-g4) 36. Tb1-f1, Ph6-f7 (d6-d5) 37. b2-b4 (Tf1-g1) 37..., Pf7-g5 38. c4-c5 (Tf1-f2) 38..., Th4-h2+ (d6-d5) 39. Kd2-c3, f4-f3 40. d4-d5, f3-f2 (d6xc5) 41. Kc3-d2 (Kc3-d4) 41..., Pg5-f3+ (d6xc5) Remise.

De eindstand in deze groep:

1. De IJssel 1	13	44 K
2. SO Rotterdam 4	12	38
3. Erasmus 3	11	34
4. Hendrik Ido Ambacht 1	8	33
5. Barendrecht 1	6	29½
6. Groenoord 2	4	20
7. <i>Shah Mata 3</i>	2	16 D
8. <i>De Zwarte Pion 2</i>	0	9 D

HET ZESDE DAALT AF

7 april was voor het zesde de laatste dag van een sukkelend verblijf in klasse 3.

Die avond ontving ons team Ontspanning 1 Maar een ontspanning werd het niet! Opnieuw werd een nederlaag geslikt, ditmaal met 2-6. Wil de Boer hield de eer hoog, Jan Melis en Tjeerd Plantinga bogen niet en behaalden remise. Izak Stolk leed zijn eerste nederlaag in 6 ontmoetingen. Bosbaan was dit jaar de weg kwijt!. Vorig jaar topscorer en ditmaal 1 maal in de plus in 6 pogingen. Rens Hesselmans, Joram Simons en Laurens van Kleef gingen ook onderuit.

Volgend seizoen zal dit team in de vierde klas weer een poging doen een aantal overwinningen mee naar huis te nemen.

1. Onesimus 2	7	12 K
2. Spijkenisse 4	10	33
3. Ontspanning 1	10	32
4. 't Springend Peert 1	8	26½
5. Hoeksche Waard 2	6	27
6. <u>HZP Schiedam 3</u>	4	24½
7. <i>SO Rotterdam 7</i>	4	24½ D
8. <i>Erasmus 6</i>	2	21 D

SO Rotterdam degradeert omdat het de onderlinge match met HZP 3 heeft verloren.

OOK HET VIJFDE NAAR DE KELDER

Het vonnis was in een vorig stadium al geveld: Het vijfde moest de tweede klasse verwisselen voor de derde.

Op 18 april werd dat noodlot nog eens dunnetjes (?) onderstreept in de afsluitende uitwedstrijd bij IJsselmonde 1. Een team dat drie 1900 plussers telde en waarvan de minste speler nogal sterker was dan onze beste man... De uitslag was groot, maar gezien het krachtsverschil niet eens onthutsend, hoewel... een 7-1 aframmeling overkomt onze teams toch niet elke dag!

Uit de match kwam 1 held boven water: Ron Ansem. Hij hield de eer hoog!

Dat dit vijfde team een bijrol vervulde blijkt uit de eindstand:

1. Messemaker 1847 3	11	37½K
2. Shah Mata 2	11	33½
3. De IJssel 2	10	32
4. IJsselmonde 1	8	32
5. De Zwarte Pion 1	8	29½
6. <u>SO Rotterdam 5</u>	6	26
7. <i>CHESS 2</i>	2	20 D
8. <i>Erasmus 5</i>	0	13½D

DE PRESTATIES IN DE EXTERNE COMPETITIE

Er zijn diverse methoden aan te wijzen op welke wijze de beste prestaties in de externe competitie kunnen worden gemeten.

Bijvoorbeeld in percentagevaststelling. Dat is een manier die dienstig is als niet aan alle ronden is deelgenomen. Een andere manier is het simpele optellen van behaalde resultaten en wie dan de meeste punten heeft gescoord is koning van het externe schaakrijk.

Maar een veel leukere manier is het vaststellen van het verschil tussen eigen Elo-waardering en het behaalde resultaat in

vergelijking met je tegenstanders. En dat getal wordt uitgedrukt in TPR (Toernooi Prestatie Rating).

Per team ziet het resultaat er dan zo uit:

Team 1:

1. Seeleman	+136
2. Pietrow	+108
3. Sturm	+ 92
4. De Kleijnen	+ 68
5. Staal	+ 30
6. De Jager	+ 9
7. Verhoeven	- 146
8. Wirschell	- 184

Team 2:

1. Hoogeveen	+ 74
2. Van der Hooven	+ 59
3. Flanders	- 9
4. Ouwehand	- 14
5. Kleinjan	- 26
6. Hoenderdaal	- 60
7. Vrolijk	- 203
8. Bongers	- 34
9. Heemskerk	- 294

Team 3:

1. Pijpers	+ 193
2. De Kroes	+ 183
3. De Korte	+ 84
4. Steenberg	+ 77
5. Cogenbach	+ 72
6. Beerling	- 94
7. Talmon	- 141
8. Valk	- 171
9. Weeda	- 188

Team 4:

1. De Knegt	+ 300
2. Van Meerkerk	+ 157
3. Mihailescu	+ 146
4. Donze	+ 142
5. Hoek van Dijke	+ 47
6. Helstone	- 15
7. Van der Velden	- 25
8. Verhoef	- 150
9. De Jong	- 233

Team 5:

1. M. Simons	+ 245
2. Witvliet	+ 76
3. Ansem	+ 45
4. Nefkens	+ 13
5. Van As	- 23
6. Tchavelachvili	- 94
7. Hurkmans	- 245

Team 6:

1. Stolk	+ 240
2. Plantinga	+ 156
3. Doedens *	+ 125
4. De Boer	+ 72
5. De Hoog	+ 29
6. Versluis	+ 18
7. Hesselmans	- 56
8. Melis	- 66
9. Van Kleef	- 78
10. Bosbaan	- 237

Zou er een prijs zijn in onze club voor het behalen van de beste prestatie in de externe competitie, dan zou die toevallen aan:

Bram de Knegt

De poedelprijs zou gaan naar:

Arie Heemskerk

Alle anderen – en zeker diegenen die er minnetjes voor staan - wordt aangeraden nog eens bij zichzelf te rade te gaan! En even met jezelf afspreken, dat het anders moet!!!

**EEN GEDENKWAARDIGE
PARTIJ**

Jan Seeleman

J. Seeleman – T. Krabbé

24 juli 1968

Reserve Meestergroep IBM toernooi
Amsterdam

Onlangs werd bekend dat Tim Krabbé het Boekenweekgeschenk van 2009 gaat

schrijven en dat deed mij denken aan de prachtige partij die wij veertig jaar geleden speelden. Ik speelde in die jaren wel als eerste zet c4.

1. c4, Pf6 2. Pc3, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, 0-0 5. e4, d6

Een Konings Indische opbouw met fianchetto aan beide koningsvleugels.

6. Pge2!?, c6 7. 0-0, a6!? 8. d4, Ld7 9. h3, b5

Eigenlijk doet zwart het verkeerd door zo op de damevleugel te spelen.

10. b3!, Dc8 11. Kh2, Ta7 12. Le3, Tc7 13. Tc1, Td8 14. Dc2, Le8? 15. f4!

Wit breidt het ruimtevoordeel uit.

15..., Pfd7? 16. d5, b4 17. dxc6, Pxc6 18. Pd5

Altijd een prettig veld voor een paard!

18..., Tb7 19. f5!, Pf6 20. Lg5!, Pxd5 21. cxd5, Pa7 22. Dd2!, Dd7 23. Pd4, Lxd4

Daarmee geef je aan dat je strategisch verloren staat.

24. Dxd4, f6 25. Ld2, a5 26. h4

Een klassieke bestorming van de al verzwakte koningsvleugel.

26..., Pb5 27. De3, Tc8? 28. fxg6, Txc1 29. gxh7+, Kh8 30. Txc1, e5 31. dxe6 e.p., Dxe6 32. e5, Te7 33. Dh6, fxe5 34. Df8+, Kxh7 35. Le4+, Lg6 36. Dh6+, Kg8 37. Lxg6, e4 38. Lh7+, Kh8 39. Tc8+
Zwart geeft op.

HET TWEEDE EINDIGT IN STIJL

Waar het 12^e Watertorentoernooi, gewijd aan de nagedachtenis van Jan van der Kooij, al enkele weken slachtoffers eist in de race naar de titel, de daaraan verbonden beker en de niet te versmaden geldelijke beloning, moeten sommige achtttallen nog aan de bak voor de restanten in de RSB-competitie. Zo ook ons tweede, dat het al gedegradeerde RSR Ivoren Toren 4 op bezoek kreeg op 14 april.

Van der Hooven en Vrolijk waren niet van de partij, zij lieten zich vervangen door Henry Pijpers en Jan de Korte, beiden prijsvechters van het derde team.

Zoals min of meer verwacht werd een vlotte overwinning geboekt. Het begon al met Reinier Hoogeveen, die R. van der Lee al spoedig een pion afhandig maakte:

21. Tab1, Tad8 22. b3, Td6 23. Dc4, Th6 24. h3, Dg3 25. Df1, Le5

De noodklok luidt!

26. Kg1, Txh3 27. De2, Th1+!

Wit laat de stukken inpakken.

Al snel daarna kwam ook Henry Pijpers met een punt over de brug. Wit gaf op toen hij aan zet was in deze stelling:

Wit denkt een stuk te verliezen, maar had toch nog wel even kunnen aandringen met:
 28. Lf4, Lxf4 29. Pxc5, Te8 30. Pxb3, Txe7 31. Td8+, Te8 32. Tbd1, Lc7 33. Txe8+, Pxe8 34. Te1, Lc6 35. Pd4, Ld7 36. Te7, Pf6 Zwart moet dan eerst maar eens orde op zaken stellen voordat hij aan het realiseren van de winst kan gaan beginnen...

Daarna kwamen de eerste remises, zoals bij Pim Kleinjan aan bord 1, maar ook Cander Flanders kwam niet verder dan een halfje... en dat leek nou niet bepaald nodig!

27..., Tb2 **28. Tb1, Tfb8 29. Txb2, Txb2 30. De8+, Lf8 31. Tc1, Df5!**

En hiermee worden de rozige witte wolken donker gekleurd! Wit kan de dreiging van remise niet meer ontzenuwen.

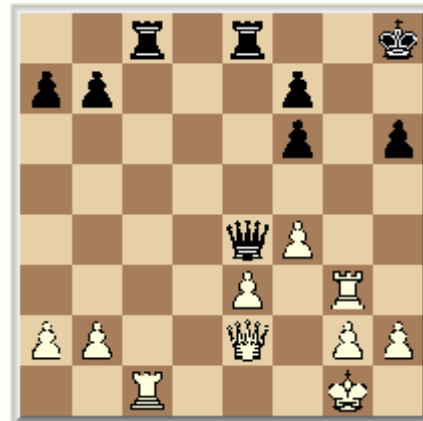
Zie: 32. e4, Dh5 33. h3, Tg2+!! 34. Kxg2, De2+ 35. Kh1, Df3+ 36. Kg1, Dxc3+ en het is remise.

32. De4, Dh5 33. h4, De2 34. Df3, Dh2+ 35. Kf1, Dh3+ 36. Kg1

36. Ke1?!, Lb4+ 37. Kd1, Td2+38. Ke1, Tg2+ en mat volgt...

36..., Dh2+ **37. Kf1, Dh3+**
Remise!

Ruurd Ouwehand leek op winst af te stevenen tegen Arrian Rutten, maar er zat een klein lek in zijn bewijsvoering en dat was precies genoeg om in remise te verzanden.

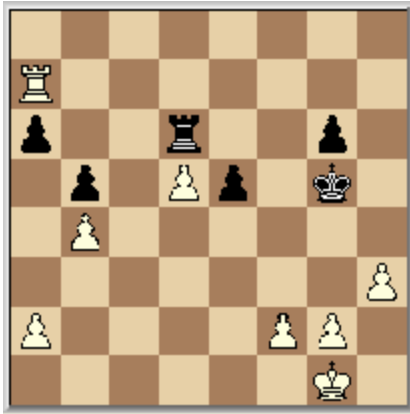

Wit heeft een veelbelovende stelling verkregen. Zwart dreigt Dxf4, dus 23. Tf1 verhindert dat en opent tevens aanvalsmogelijkheden. Zwart kan moeilijk 23..., Tc2 spelen wegens 24. Dg4, Dh7 25. Dh4, Tc6 26. Td1, Tg8 27. e4, Txg3 28. Dxc3, Dg6 29. Dxc6, fxc6 30. Td8+, Kg7 31. Td7+, Kf8 32. Txb7 en wit heeft goede vooruitzichten. Maar... Ruurd speelde:

23. Txc8, Db1+!! 24. Df1, Dxf1+ 25. Kxf1, Txc8 26. e4, Tc1+ 27. Ke2, Tc2+ 28. Ke3, Txb2 29. a3, Tb5

Wit zwoegde en zwoegde maar op zet 69 moest hij toch in remise berusten.

Datzelfde lot was ook Arend Bongers beschoren. De schijn was gewekt dat de winst een kwestie van tijd zou zijn, maar de tijd verstreek en ook de winst verdampte, remise ook aan dat bord.

Hoe wel tot winst kan worden gekomen?
 38. f3!, Kf5 39. Kf2, e4 40. g4+, Ke5 41.
 Te7+, Kxd5 42. Txe4 en wit zal dan wel
 winnen. Het werd:
38. Kf1, Kf4 39. Ke2, Ke4 40. f3+, Kxd5
41. Tc7, Ke6 42. g3, Kf5 43. h4, Ke6 44.
g4, Kd5 45. Tc3, e4 46. f4, Kd4 47. Tc5,
Tf6

Hier werd remise gegeven. Wit had hier
 toch nog wel mogelijkheden! 48. f5, gxf5
 49. Txf5! En zwart moet maar zien hoe de
 nederlaag te ontgaan...

De orde tussen de nr. 2 en de nr. 8 van de
 ranglijst werd hersteld door Joop van 't
 Hoenderdaal en Jan de Korte. Zij brachten
 het verschil wel tot uitdrukking.
 En zo werd de competitie afgesloten met
 een robuuste 6-2 zege.

De eindstand:

1. Zwijndrecht 1	12	34½	K
2. Erasmus 2	10	32½	
3. HZP Schiedam 1	9	29	
4. Onesimus 1	8	29	
5. Charlois Europoort 3	8	27½	
6. Groenoord 2	6	28	
7. WSV 2	2	22	D
8. RSR Ivoren Toren 4	1	21½	

HET MYSTERIE

Kale Harry

“John”, zei de oude Baart tegen onze
 vorige wedstrijdleader, die intussen
 gepromoveerd is tot wedstrijdleader in de
 hoogste KNSB-klasse, “Nou moet je me
 eens vertellen hoe het zit met iets waar ik
 mijn leven lang al geen antwoord op
 weet.”

“Vertel op”, zei John.
 “Lang geleden, in de Amsterdamse club
 waar ik toen lid van was, gebeurde het
 volgende: in een tientallenwedstrijd bleken
 opeens aan een bord beide klokken te
 lopen. De spelers merkten het pas, toen de
 witspeler, die niet aan zet was, z'n vlag
 viel. De zwartspeler deed een zet en eiste
 de partij op wegens tijdsoverschrijding.”

“En toen?”

“In die oude tijd berustte de leiding van
 een tientallenwedstrijd nog bij de
 wedstrijdleader van de externe competitie.
 En dat was in dit geval een heel bedrijvig
 mannetje, maar die helaas niet begiftigd
 was met veel verstand. Ja, zei die, de vlag
 is gevallen, er zijn nog geen dertig zetten
 gespeeld, dus de partij is verloren.”

“En volgde er een protest?”

“Dat was het juist. De vlag was gevallen
 bij de speler van zijn eigen club en de man
 kon toch moeilijk protest aantekenen tegen
 zijn eigen beslissing.”

“En wat wil je nu van mij?”

“Dat oude reglement – ik weet niet of die
 bepaling nog zo luidt – zei dat elke
 aanwijzing van de klok als definitief werd
 beschouwd, tenzij de klok kennelijke
 gebreken vertoonde. En de speler die dat
 gebrek wilde laten vaststellen moest dat
 doen zodra hij het gebrek had opgemerkt.”
 “Ik geloof dat ik het zie. Op het moment
 dat de witspeler het opmerkte, was zijn
 vlag gevallen en had hij dus de tijd
 overschreden. Maar in werkelijkheid had
 hij de tijd niet overschreden, omdat zijn
 klok een kennelijk gebrek vertoonde.”

“Precies. Mijn rechtvaardigheidsgevoel

zegt, dat de wedstrijdleider een nieuwe klok had moeten halen en daarop de echt verbruikte tijd van de witspeler had moeten instellen. Maar wat weegt hier zwaarder? De formele kant dat iemand die volgens de klok de tijd heeft overschreden, een klok die een kennelijk gebrek vertoont, of de rechtvaardigheid?"

John dacht na. "Baart", zei hij. "Ik kan niet anders dan Godfried Bomans citeren. Er zijn mysteries die ons eerst in het hiernamaals worden geopenbaard."

UITSTEKEND SEIZOEN MET EEN MOOIE DERDE PLAATS

Het belang was niet groot van de laatste competitiewedstrijd van het eerste team in de 3^e klasse G van de KNSB. De tegenstander, Oegstgeest'80 2 was al gedoemd tot degraderen en onze afvaardiging kon alleen maar wat stijgen of dalen op de ladder. Het werd zaterdag 19 april dan ook een ontmoeting in een ontspannen sfeer.

Oegstgeest was niet bepaald geestdriftig. Hetgeen al bleek uit de magere opkomst: 7 man in plaats van de gebruikelijke 8.

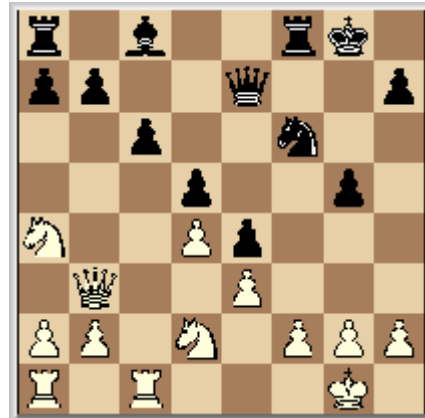
Teamleider Verhoeven greep deze omstandigheid aan zelf niet te spelen en in zijn plaats Cander Flanders nog eens zijn kunnen te laten vertonen. Het competitieformulier kende nog een verrassing: uw redacteur werd geacht aan te treden tegen de niet verschijnende man uit de Leidse dreven, dat wil zeggen mijn naam werd genoteerd tegen Dr. No (Niet opgekomen). Zo voelde ik me dan toch weer eens een keertje Geheim agent 007.

Ik buitte die gelegenheid uit door aan bord 8 ijzersterk en onweerlegbaar 1. e2-e4 te volbrengen! Het gaf een geweldig gevoel! En zo leidde ik ons team naar een 1-0 voorsprong. Die werd niet meer uit handen gegeven en dat niet in het minst omdat een goed voorbeeld goed doet volgen...

Het echte schaak barstte daarna los. Jaap Staal kreeg een Stonewall voor zich

opgebouwd. Hij wrikte daar snel een steentje uit los, maar dat verhinderde de zwartspeler niet met een pionnenopmars te beginnen op de koningsvleugel. Het heikele moment in de partij ontstond na 17 zetten, toen Jaap 17. Pc5 van plan was, maar dit plan verwierp voor een gewaagde actie, die fataal had kunnen verlopen...

Hij besloot in de diagramstelling tot **17. f3**

Zwart aarzelde niet: **17... exf3 18. Pxf3, Pg4**

Wit kan dan het beste antwoorden met 19. Te1, maar het werd het mysterieuze:

19. e4

Het vervolg:

19... Dxe4 20. Te1, Txf3!

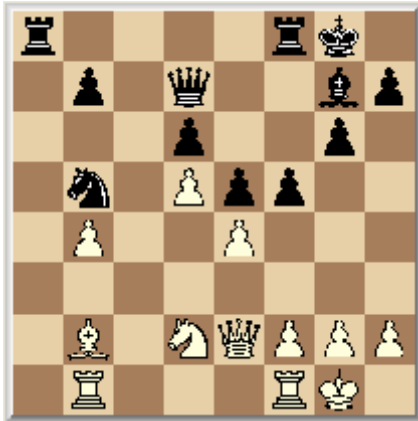
Wit staat nu voor een dilemma, dames ruilen of niet. Wel ruilen laat dit zien: 21. Txe4, Txb3 22. Txc4, Lxc4 23. axb3 Mooi is het dan niet, maar er kan nog worden gespeeld. Het werd niet ruilen...

21. Dxf3, Dxd4+ 22. Kh1

En toen het wonderbaarlijk! Zwart speelde **22... Pe5**, waarna tot remise werd besloten... Het stikmat zat er op dat moment niet in: 22... Pf2+ 23. Kh1 en zwart kan niet met succes voortgaan met 23..., en of andere paardzet. Maar zwart had toch wel 22... Dxa4! kunnen spelen? Dan blijft nog 23. Tf1, Le6 en zwart mag dan toch wel uitstekende kansen op winst worden toegedicht. Het zij zo.

Henk de Kleijnen zag tegen Wessel Volders het weinige belang van de strijd in. Een korte partij eindigde op een vol bord met herhaling van zetten, dus remise.

Jan Seeleman nam van der Maat de maat in een Koningsindische aanval. Het duurde even voordat hij kans zag zijn plannen op tafel te leggen, maar toen ging het dan ook van het bekende leiden dakje. De kans lag in het binnendringen van een toren op de open a-lijn.

22..., Ta2 23. Tfc1, Lh6 24. exf5, Pd4 25. Lxd4, Txd2 26. De1, Dxf5 27. La1, Txf2 28. Td2, Dc2
Wit geeft op.

Daarna was het vooral zaak de stand te consolideren. Dat was aan Cander Flanders wel besteed. Perspectieven openen zich op de 23^e zet:

23..., Lxh3

De pion is geogst, nu nog het punt!
Maar zo gemakkelijk viel dat niet binnen te halen.

24. De3, Df7

Meer te bieden had 24..., Lf5, waarmee tegen het verlies van e5 de winst van c2 zou staan.

25. Pxe5, dxe5 26. Txd8, Txd8 27. gxh3, Td1+ 28. Kg2, Dg6+ 29. Tg4, Df6 30. Tg3, Td4

En toen werd remise afgesproken.

De wedstrijdwinst werd binnen gehaald door Pieter Sturm, Hij trad een Hollandse verdediging tegemoet met een loperruil voor een paard op f6. Daarna kreeg het spel Franse trekjes met een misplaatste zwarte pion op f5, waarvan de frivoliteiten het best door Pieter werden beheerst. Toch waren er momenten van spanning, waarin de afloop niet direct duidelijk waren.

In de diagramstelling werd het voordeel eerst goed zichtbaar:

25. e6!, Le8

25..., Lxa4? 26. e7, Td6 27. Lxf5, Te8 (27..., gxf5 28. Tg1+, Kf7 29. Dh5+, Ke6 30. Te1+, Kd7 31. e8D+ enz.) 28. Le6+, Txe6 29. Dxe6+, Kh8 30. f5 enz.

26. Tg1, Db6 27. Lxf5, Tc4 28. e7, Td6 29. Txd5

29. De5!

29..., Dc6 30. De5, Dxd5+ 31. Dxd5, Txd5 32. Le6+, Kg7 33. Lxd5, Tc7

Zwart had hier nog meer mogelijkheden: 33..., Txf4 of nog beter 33..., Txa4 34. f5, Tf4 35. fxc6, hxc6 36. Lxb7, a4 37. Kg2, Tg4+ 38. Kf2, Txc1, maar ook dan heeft wit het eindspel voor het "oprapen".

34. Te1, Kf6 35. Kg2, Txe7 36. Txe7, Kxe7 37. Lxb7, Lxa4

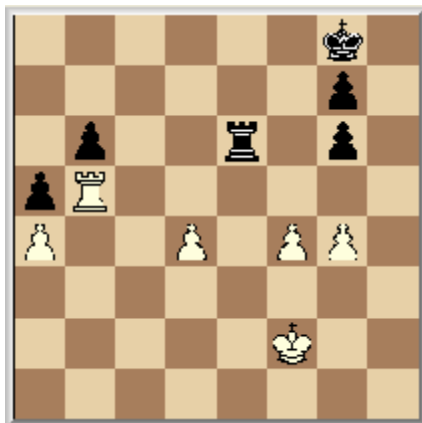
Het eindspel vergt nog enige techniek, maar is duidelijk gewonnen:

38. Kf3, Ke6 39. Ke3, Kd6 40. Kd4, Ld7 41. c4, Le8 42. c5+, Kc7 43. Ld5, Ld7 44. h4, Lg4 45. Ke5, Le2 46. Kf6, Ld3 47. Kg7, h5 48. Lf7, Kc6 49. Lxg6, Le2 50. f5, Kxc5 51. f6

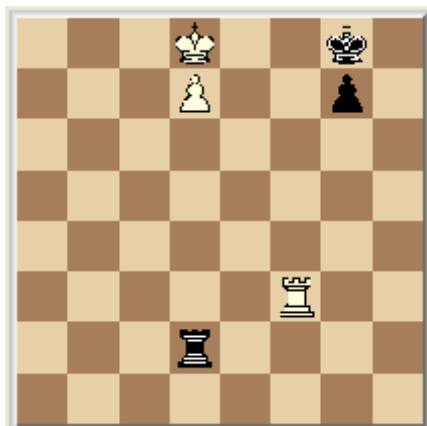
Zwart geeft op.

Leo de Jager offereerde Jan Beij na 31 zetten remise, toen een quasi kwaliteitsoffer van Leo het terugwinnen van die kwal met zich meebracht. Jan (zoon van Jerry, die weer een broer was van Mary) wilde niet zo vroeg al de strijd staken en ging verder tot de 71^e zet.

Na het wisselen van de kwallen gingen ze dus verder in deze stand:

Er sneuvelen diverse boeren in het verder verloop en de witte koning speelde een grote rol bij het ondersteunen van de d-pion, die de 7^e rij had bereikt.... De vraag was: Zou wit er in slagen promotie te bewerkstelligen? Het had er alle schijn van in de stand na 52 zetten:

Maar schijn bedriegt! Zo ook hier...

53. Te3, Kf7 54. Tf3+

54. Te7+, Kf6 55. Ke8, g5 56. d8D, Txd8 57. Kxd8, Kf5 is remise.

54...., Kg8 55. Tc3, Kf7 56. Kc8, Kf6

57. d8D, Txd8 58. Kxd8, Kf5 59. Ke7, g5

Is ook remise, maar wit spartelde nog even door tot zet 71, uiteraard ging de pion eraf voor de toren...

Toen was het 16 uur 20 en hadden we nog een lange zaterdagavond in het verschiep. Dachten we! We hadden buiten Pietrow en zijn belager gerekend. Zij knokten door bij een 5-2 stand in ons voordeel, totdat de blote majesteiten slechts hun vaandel hoog hielden. Toen was het 18 uur 10....

Een lange geschiedenis met een lange zit en met die zit zadel ik nu ook de lezers op!

J. Hellenberg – A. Pietrow

Commentaar van A. Pietrow

1. c4, e6 2. g3, d5 3. Lg2, c5 4. cxd5, exd5 5. d4, Pc6 6. Pf3, Pf6 7. 0-0, Le7 8. Pc3, 0-0 9. dxc5, Lxc5 10. Lg5, Le6 11. e3, h6 11...., Le7 P. Kleinjan – A. Pietrow, Interne finale 2006.

12. Lxf6

12. Pxd5 L. Verhoeven- A. Pietrow, Interne finale 2008 en ook A. Kouwenhoven – A. Pietrow, RSB competitie 2006/2007.

12...., Dxf6 13. Tc1?!, Tfd8 14. b3??

Geeft de kwaliteit weg, maar ook na 14. Pb5, Lb6 15. P5d4, Lg4 staat zwart uitstekend.

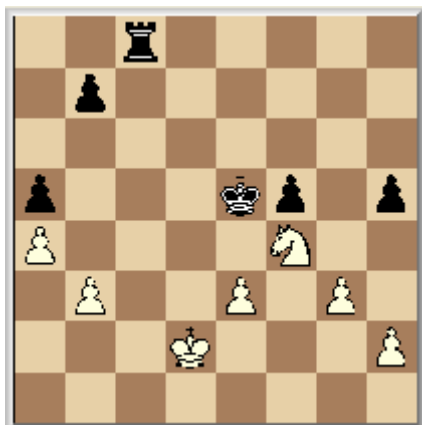
14...., La3 15. Pb5, Lxc1 16. Dxc1

Aangezien er geen zwaktes in de witte stelling te vinden zijn is het enige juiste plan hier om het materiaal te reduceren, zodat het materiële voordeel in het eindspel tot gelding kan worden gebracht.

De verzwakking van de zwarte velden in het witte kamp speelt daarbij een grote rol.

16..., Tac8 17. Dd2, a6 18. Pd4, Pxd4 19. Pxd4, De7 20. a4, Dc5 21. De2, Da3! 22. f4, Tc1 23. f5, Lc8 24. Dd2, Txf1+ 25. Lxf1, Dd6 26. Ld3, De5 27. Kf2, Te8 28. De2, g6 29. Df3, Kg7 30. Lc2, a5 31. Ld3, Ld7 32. Lc2, Tc8 33. Ld3, Tc3 34. Ke2, h5 35. Kd2, Tc8 36. fxc6, fxc6 37. Df4, De7 38. Pe2, Df6 39. Dxf6+, Kxf6 40. Pf4, Lf5 41. Pxd5+, Ke5 42. Lxf5, gxf5 43. Pf4

Met goed spel heeft zwart zijn plan met succes voltooid en staat op winst.

43..., h4!?

Interessant en sterk, maar nog directer was: 43..., Ke4 44. h3 (44. Pxf5, Th8) 44..., Th8 45. Ke2, Th6 46, Kf2, Tb6 met eenvoudige winst.

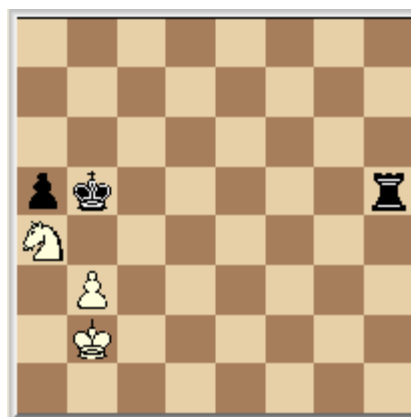
44. Pg6+, Ke4 45. Pxf4, Tc6 46. h3!, Td6+?

Zwart grijpt hier lelijk is. Winnend was: 46..., Tb6 47. Kc3, Td6 48. Kc4 (48.g4, fxc4 49. hxc4, Th6 50. Pf5, Tg6) 48..., Kxe3

47. Ke2, Th6 48. Pf3, Tg6 49. Pd2+, Kd5 50. Kf3, Tb6 51. h4?

Wit kon hier als volgt remise maken: 51. Kf4!, Ke6 52. Kg5!, Tc6 (52..., Td6 53. Pf3!!=)

51..., Ke6 52. e4, Tb4 53. exf5+, Kxf5 54. Ke3, b5! 55. axb5, Txb5 56. Kd3, Tb4 57. Ke3, Kg4 58. Kf2, Td4 59. Ke3, Td5 60. Pe4, Tb5 61. Pd2, Kxg3 62. Kd3, Kxh4 63. Pf3+, Kg3 64. Pd4, Tc5 65. Pe6, Tc8 66. Pd4, Kf4 67. Pc2, Ke5 68. Pa3, Kd5 69. Pc4, Tc5 70. Pb6+, Kc6 71. Pa4, Th5 72. Kc3, Kb5 73. Kb2

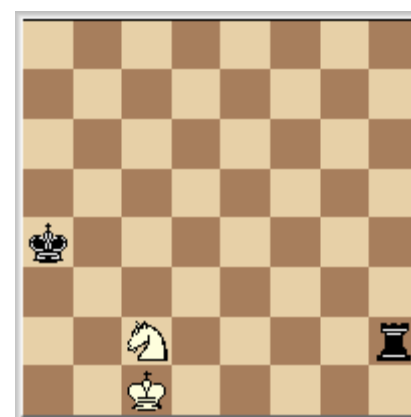

73..., Th2?

Met nog 30 seconden extra zou ik zeker het winnende 73..., Kb4 hebben gevonden.

74. Ka3, Tc2 75. Pb2, Tc1 76. Pa4, Th1 77. Pc3+, Kc5 78. Pa4+, Kd4 79. Pb6, Kc3 80. Pa4+, Kc2 81. Ka2, Tb1 82. Pc5, Tc1 83. Pe4!, Kd3 84. Pd6

Red.: Daarna wisten zelfs meeschrijvers het tempo niet te volgen! Pietrow had voor de slotpositie nog 1 seconde!

De laatste zet: **Txc2+....**

Remise. Einde van de partij en einde aan het geduld van de wachtenden!

Eindstand: 5½-2½ voor ons team.

Vijfmaal gewonnen in deze competitie en 4 maal verloren. Een prachtig positief resultaat, bekroond met een mooie 3e plaats. Het zou een vierde plaats zijn geweest, ware het niet dat Rotterdam 2 twee winstpunten in mindering heeft gekregen wegens het niet tweemaal opstellen van een opgegeven speler in de competitie! En die ene keer dat ie zou meespelen, werd de gehele wedstrijd niet gespeeld (Rotterdam 2 – Utrecht 3, waarin de bezoekers een uur te laat binnen kwamen, omdat zij zich in het aanvangsuur hadden vergist. Deswege won Rotterdam met 8-0...) Zou die match wel zijn gespeeld, dan waren we misschien op match- of op bordpunten toch wel derde geworden!

De eindstand:

1. Messemaker 1847 1	16	51
2. Voorschoten	11	39
3. Erasmus	10	36
4. Bobby Fischer	9	37½
5. Spijkenisse 2	9	37
6. Almere	9	35
7. Rotterdam 2 *	8	38½
8. Utrecht 3	8	29
9. <i>Botwinnik</i>	7	37
10. <i>Oegstgeest'80 2</i>	1	20

* 2 matchpunten in mindering voor overtreding van artikel 11 van het wedstrijdreglement.

HET TWAALFDE WTT

Het Watertorentoernooi beleeft dit jaar zijn 12^e uitvoering en staat in het teken van de “Jan van der Kooij Memorial”

Jan, vorig jaar overleden, heeft aan de club testamentair kenbaar gemaakt te wensen en daarvoor geld beschikbaar gesteld, dat voor de jeugd en voor de club toernooien worden georganiseerd. Enige tijd geleden is in dat kader gestart met een, zij het nog zeer bescheiden, jeugdtoernooi.

Dat zal een volgend maal door een betere voorbereiding een grotere opzet krijgen. Maar ook het Watertorentoernooi is in dat kader opgenomen en dit 12e toernooi is daarvan de eerste uiting.

Het toernooi is bedoeld als ontmoeting van onze clubleden met schakers van andere verenigingen en ook met thuishackers.

Aan het toernooi zijn traditioneel 3 geldprijzen verbonden, aflopend in waarde en aangevuld met 3 ratingprijzen.

Die ratingprijzen worden gelijkelijk verdeeld over het aantal deelnemers, zodat iedere speelsterktegroep gelijke kansen heeft.

Het aantal niet clubleden, dat heeft ingeschreven, is tevredenstellend: 15 tegen 37 deelnemers van de club zelf. Een mooie mix. Onder hen de winnaar van vorig jaar, Hubregtse en ook Spaan, die al diverse keren met de hoofdprijs aan de haal is gegaan in vorige Watertorentoernooien. Allemaal welkom!

De toernooiuitslagen worden doorgegeven aan de KNSB, zodat u mooi gelegenheid heeft verloren ELO-terrein te herwinnen of omgekeerd, gewonnen terrein weer in te leveren!

Er wordt behoorlijk slag geleverd en de eerste teleurstellingen vallen dan ook al te noteren, maar er zijn ook glunderende of zelfs hoopvolle gezichten te zien!

Na 4 ronden heeft zich een kopgroep gevormd, maar daarvan zal de samenstelling zeker niet gelijk blijven.

1. Pietrow	4
2. Sturm, Ensering, Van Houten Verhoeven, Hubregtse	3½
7. Kleinjan, Hoenderdaal Luinenburg	3

De overigen staan al op onoverbrugbare achterstand voor het behalen van de titel, maar niet uit het zicht voor de overige prijzen.

Uit ronde 2 een partij ingestuurd door Pietrow.

Pietrow – Luinenburg

1. e4, d6 2. d4, Pf6 3. Pc3, g6 4. f3, Lg7 5. Le3, 0-0 6. Dd2, Pc6 7. Pe2, e5 8. d5!?

8. 0-0-0!?

8..., Pe7 9. Td1!?, Pe8 10. g4, f5! 11. gxf5

Een zeer interessante positie ontstaat na 11. exf5, gxf5 12. g5 gevolgd door 13. h4, met sterk initiatief.

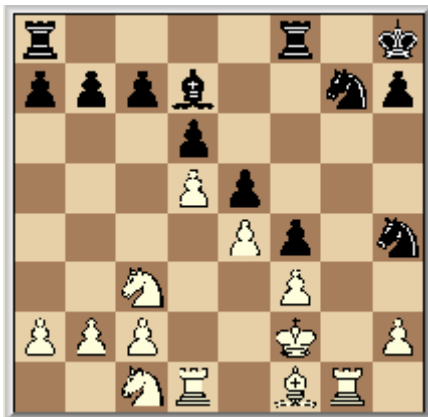
11..., gxf5 12. Lh6?!

Geen goed idee om een “slechte” loper af te ruilen. Goed was 12. Lg5 met ongeveer gelijke stelling.

12..., f4!

Zwart kan niet veel bereiken na het goede 12..., Pg6!? Bijv.: 13. Dg5, Dxc5 14. Lxg5, h6 15. Le3, Ph4 16. Pg1, fxe4 17. fxe4, Lg4 18. Td3, Pf6 19. Lf2, Pg6 20. Pge2, Pf4 21. Tg3, Ld7 22. Thg1 en het staat ongeveer gelijk.

13. Lxg7, Pxc7 14. Pc1, Pg6 15. Df2, Dh4!? 16. Dxc4, Pxc4 17. Kf2, Ld7 18. Lb5!, Lh3 19. Thg1, Kh8 20. Lf1, Ld7

21. Pb5?!

Verstandig was de puntending te accepteren na 19. Lf1, Ld7 20. Lb5.

21..., Tg8

Na 21..., a6 22. Pa3, Ph5 komt zwart uitstekend te staan.

22. c4, Ph5? 23. Txg8+, Txg8 24. Pxc7

Ineens staat zwart zeer slecht, maar hij blijft actief voor zijn “leven” vechten!

24..., Pg3

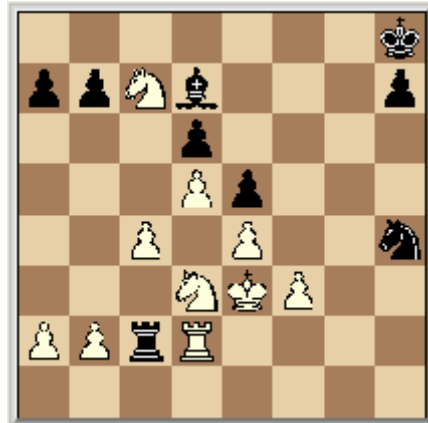
Ook een ander stukoffer werkt niet:

24..., Pxf3 25. Le2, Ph4 26. Lx 27. Kf1, Lh3 28. Td3, f3 29. Lxf3, Tc2 30. Ke1, Txc1+ 31. Kf2 en wit staat op winst.

25. hxg3, fxg3+ 26. Ke3, g2 27. Lxg2, Txg2 28. Pd3?!

Wit volgt zijn eigen plan en overziet een simpele winst via 28. Th1!, Pg6 29. Pe2 enz.

28..., Tc2 29. Td2

29..., Txd2

Wit wil de c-pion of de f-pion als “stormram” gebruiken om de weg voor de d-pion vrij te maken. Daarom is ook het goede 29..., Txc4 onvoldoende: 30. Pe6, Le8 31. f4, exf4 32. Pdx5, Pg6 33. b3, Tc8 34. Pxc6, Lxc6 35. Kd4 en de d-pion brengt de beslissing.

De rest is eenvoudig.

30. Kxd2, Pxf3+ 31. Ke3, Pg5 32. c5, dxc5 33. Pxe5, Lc8 34. d6, h5 35. d7, Lxd7 36. Pxd7, h4 37. Pe5, h3 38. Pf3, Kg7 39. Kf4, Pxf3 40. Kxf3, Kf6 41. Pd5+, Ke5 42. Pe3, b5 43. Pg4+, Kd4 44. e5, Kd5 45. Kg3, a5 46. Kxh3, a4 47. Kg3, c4 48. Kf4, Ke6 49. Pe3

Zwart geeft op.

Kopman Pietrow nam het in deze ronde op tegen onze clubkampioen Seeleman.

Het commentaar is van Pietrow.

Seeleman – Pietrow

Spaans

1. e4, e5 2. Pf3, Pc6 3. Lb5, Pf6 4. d3, d6
5. c3, Le7 6. 0-0, 0-0 7. Pbd2, a6 8. La4,
b5 9. Lc2

Onnauwkeurig gespeeld. Na. 9. Lb3!, Pa5
10. Lc2, c5 11. Te1, Pc6 ontstaat de
Tsjigorin variant met de zet "d3":

1. e4, e5 2. Pf3, Pc6 3. Lb5, a6 4. La4, Pf6
5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, d6 8. c3, 0-0
9. d3 etc.

Maar dat is juist wat mijn tegenstander
nooit speelt. Hij kiest hier altijd voor 9. h3,
Pa5 10. Lc2, c5 11. d4

9..., d5 10. Te1, dxe4

Dit is waarschijnlijk te direct. Beter lijkt de
spanning in het centrum te behouden en
bijv. te vervolgen met 10..., Lg4

**11. dxe4, Lg4 12. Pf1, Dxd1 13. Lxd1,
Tfd8 14. Lg5**

De strijd om veld "d5" is begonnen.

14..., h6 15. Lh4

En direct beëindigd. Na het logische 15.
Lxf6!, Lxf6 16. Pe3, Lxf3 17. Lxf3, Pe7
18. Pd5, Pxd5 19. exd5, Tab8 was wit,
dankzij de meerderheid op de
damevleugel, licht in het voordeel.

**15..., g5 16. Lg3, Lxf3 17. Lxf3, Lc5 18.
h3**

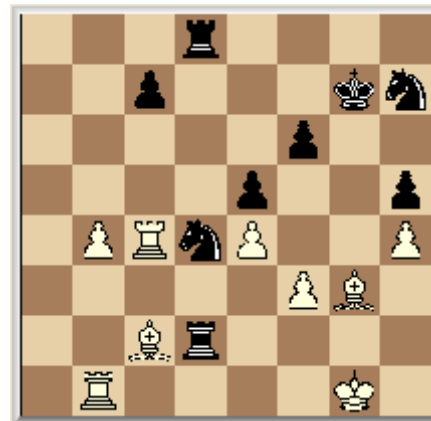
De stelling is steeds ongeveer gelijk, maar
wit voelt zich licht "onprettig" met zijn
opgesloten lopers en heeft moeite met het
ontwikkelen van een plan. Logischer was
hier: 18. b4!, La7(!) 19. a4, Tab8 20. axb5,
axb5 met aanknopingspunten voor
tegenspel.

**18..., h5 19. Ld1, Kg7 20. Lb3, Td3 21.
Lc2, Td6 22. b4, Lb6 23. a4, Tad8 24. h4,
g4 25. axb5, axb5 26. Te2**

Met remise aanbod.

De stelling is gelijk maar gezien dat wit
nog maar 4 minuten over had, besloot ik de
partij voort te zetten.

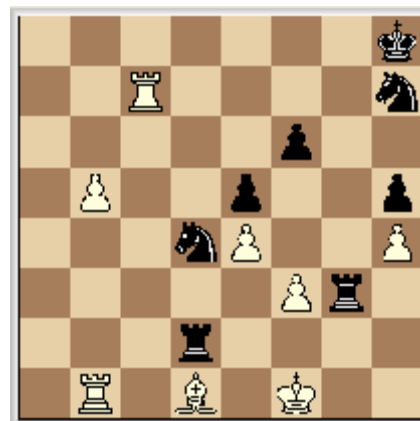
**26..., Ph7 27. c4!?, Ld4 28. Tab1, bxc4
29. Pe3, Lxe3 30. Txe3, f6 31. Tc3, Td4
32. f3, gxf3 33. gxf3, Td2 34. Txc4, Pd4**

35. Txc7+?

De verliezende zet, de laatste voor de
tijdcontrole/ Juist was: 35. Ld1(!), Txd1+
36. Txd1, Pxf3+ 37. Kf2, Txd1 38. Txc7+,
Kg6 39. Kxf3, Td3+ 40. Kg2, Td4 41. Kf3,
Txb4 42. Lf2, Pf8 Wit heeft dan een pion
minder, maar waarschijnlijk is het eindspel
remise.

**35..., Kh8 36. Ld1, Tg8 37. b5, Tgx3+
38. Kf1**

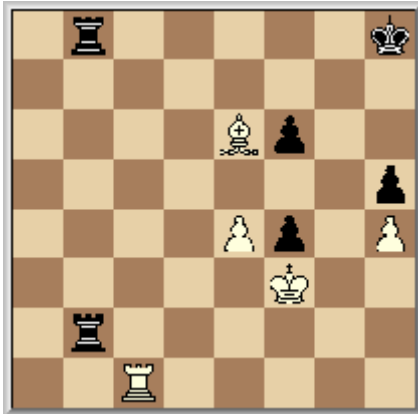

Hier heb ik 16 minuten van de resterende
20, besteed aan het berekenen van de
consequenties van : 38..., Pxf3! Dit was
uiteraard sterk en winnend ook, maar
gezien dat e geen geforceerd mat te vinden
is, was dat niet echt slim.

38..., Tdg2

Direct winnend was: 38..., Pxb5! 39.
Txb5, Txd1+ 40. Kf2. Tdg1 en zwart heeft
een vol stuk meer. Met de tekstzet
realiseert zwart hetzelfde idee, maar
"vergeet" de b-pion eerst te elimineren
waardoor hij nog in de problemen komt.

39. b6, Tg1+ 40. Kf2, T3g2+ 41. Ke3, Tg8 42. b7, Tb8 43. Tbc1, Tgg8 44. f4, Pe6 45. Te7, exf4+(?) 46. Kf2, Phf8 47. Lb3(?), Tg7 48. Txe6, Tgxb7 49. Ld5, Tb2+ 50. Kf3, Pxe6 51. Lxe6

Onder normale omstandigheden is dit eindspel vermoedelijk remise. Bijv. : 51..., Th2 (51..., T8b6 52. Lf7 of 51..., Te8 52. Lf5 of Ld5) 52. Kxf4, Txh4+ 53. Kf5, Tg4 54. Th1!. Maar beide spelers hadden hier nog maar 1 minuut voor het restant. Een race tegen de klok! Wit was minder gelukkig en overschreed uiteindelijk de tijd...

Toen Seeleman in de volgende ronde opnieuw verloor – nu van Staal – was zijn rol in het toernooi praktisch uitgespeeld.

Uit ronde 4 een optreden van de toernooiwinnaar van 2007. Uw redacteur heeft vergeefs geprobeerd hem de voet dwars te zetten.

De Jong – Hubregtse

1. e4, c5 2. Pc3, Pc6 3. g3, g6 4. Lg2, Lg7 5. d3, d6 6. Pge2, e6 7. 0-0, Pge7 8. Le3, 0-0 9. d4, cxd4 10. Pxd4. a6

In de lijn van de partij ligt nu 11. f4, maar wit wilde 11..., Db6 niet toelaten. Overigens, zo'n voortzetting kan interessante mogelijkheden openen met 12. Pa4, Lxd4!?

13. Pxb6, Lxe3+ 14. Kh1, Lxb6 15. Dxd6, e5! 16. fxe5, Le6 17. Dd2, Tad8 18. Dg5, Ld4 19. c3, Lxe5. De afloop is dan moeilijk in te schatten.

Toch was 11. f4 te verkiezen boven de zet in de partij:

11. Pb3, b5

Misschien nog sterker: 11..., f5

12. f4, b4 13. Pa4, Tb8 14. c3

Dit houdt wel een verzwakking in van de pionnenformatie, maar wil zwart daarvan profiteren dan moet Lg7 wellicht daarvoor verdwijnen.

14..., d5 15. Pd4, bxc3 16. bxc3, Pa5 17. Tb1, Ld7 18. Txb8, Dxb8 19. Pc5, Lb5 20. Pxb5, Dxb5 21. Ld4, Lxd4 22. cxd4, dxe4 23. Lxe4, Dc4 24. Dd3, Dxa2

Misschien niet het beste. In aanmerking komt zeker 24..., Td8

25. Dxa6, Dd2

Zwart heeft lichte problemen met het geëxponeerde paard op a5. Na 26. Kh1, Tc8 27. Dd6, Pc4 28. Dxe7, Dxd4 29. Lc6, Dd6! 30. Dxd6, Pxd6 31. Pxe6, Txc6 32. Pd4 is de stelling echter wel in evenwicht.

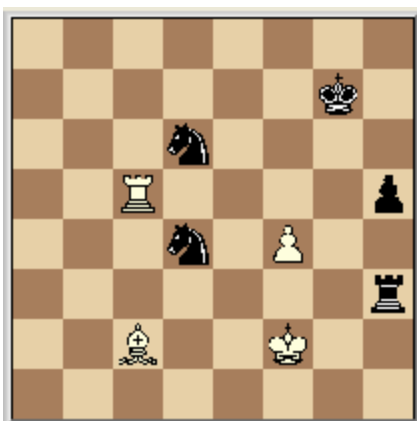

In deze stelling zag wit “spoken”. Hij meende aanval te hebben, die door kon slaan. Niet dus....

26. Pxe6?!, fxe6 27. Dxe6+, Tf7

Nogmaals, niet dus... Wit had vertrouwd op 28. d5, maar na 28...., Dd4+ 29. Kh1, Df6 is dat een hersenschim. Nu dat niet gaat blijft slechts: het trachten te ruilen van de zware stukken plus het offeren van de looper voor de laatste zwarte pion, zodat zwart met 2 paarden geen mat kan bereiken... De rest van het spel staat in dat streven.

28. Tb1, Dxd4+ 29. Kh1, Df6 30. Da2, Pac6 31. Da8+, Kg7 32. Da1, Pd4 33. Tb7, h5 34. h3, Pdf5 35. Dxf6+, Kxf6 36. Kh2, Pd6 37. Tb6, Pec8 38. Tc6, Te7 39. Lf3, Te3 40. Kg2, Td3 41. Le4, Td2+ 42. Kf3, Pa7 43. Ta6, Pab5 44. Ke3, Tb2 45. Tc6, Tb3+ 46. Kf2, Kg7 47. Lc2, Ta3 48. g4, Txh3 49. gxh5, gxh5 50. Tc5, Pd4

Wit kan nog lang tegenstand bieden, maar duidelijk is dat het nagestreefde doel niet kan worden bereikt. Toch meende wit hier

dicht bij zijn doel te zijn: de h-pion laten verdwijnen. Maar soms zijn gedachten gelijk aan hallucinaties....

51. Ld1?, Pe4+

Wit geeft op.

Schaakopeningen zijn onderhevig aan mode. Bij de vroegere jaren, gesitueerd in de laatste twee voorbije eeuwen, was er sprake van een meer romantische aanpak van het spel. Zo waren openingen als het Koningsgambiet zeer in trek en werden er partijen opgediend waar de vonken van af sprongen. Een heerlijk soort spel! Bij het voortschrijden van de kennis en dat niet in het minst door het huidige computertijdperk, werd het belijden van de romantiek minder en minder en werd overgegaan tot speltypes, waarin de bedachtzaamheid hoogtij viert en de techniek prevaleert boven de tactiek.

Aan de rand van die laatste opvattingen blijven nog wat openingen zich handhaven, die, hoewel minder vaak toegepast, toch elementen bevatten van zowel romantiek als bedachtzaamheid. Tot die in de praktijk helaas langzaam uitstervende groep behoort ook het Oud Indisch, stammend uit de tijd van Philidor, die gelijk liep met de Napoleontische slachtingen in Europa.

In de vijfde ronde werd dat oude fenomeen weer eens van stal gehaald in het huidige Watertorentoernooi. Het speltype is wat bedaarder dan de huidige systemen, die er mee zijn te vergelijken, zoals het Indische arsenaal, variërend van Dame-, Grünfeld-tot Koningsindisch. Het wordt ook als wat inferieur beschouwd ten opzichte van die nieuwlichterijen, hiervoor in het arsenaal opgelepeld. Toch is het speltype de moeite waard.

Bongers – De Jong

1. d4, d6

Hier al begint het diffuus maken van wat de witspeler mag verwachten van zijn aanpak!

2. Pf3

Dit beperkt de keuzemogelijkheden van zwart. 2. c4, bijvoorbeeld, kan worden gevolgd door 2..., Pf6 3. Pc3, e5!? En dan zitten we midden in Philidor's opvattingen. (Zou zwart hier 3..., g6 spelen, dan gaat het spel over naar het Koningsindisch.)

Philidor voorzag dat na 4. dxe5, dxe5 5. Dxd8+, Kxd8 er voor wit geen voordeel meer mocht worden verwacht, bijvoorbeeld: 6. Pf3, Pfd7! 7. g3, f6 8. Lg2, c6 9. 0-0, a5! 10. b3, Pa6 11. Td1, Kc7 12. Pd2., Pdc5 en zwart mag niet mopperen, integendeel.

2..., Lg4

Misschien wat voorbarig, maar wit vervolgt met:

3. c4, Pf6

Een nu zitten we in de Pen-variant van het Oud Indisch Loperspel.

4. Pc3, Pbd7 5. e4, e5 6. Le2, Le7 7. 0-0, 0-0 8. Le3, c6

Tot zover de bekende theorie. Wit zet nu het beste voort met 9. Pfd2!, want gezien de pionnenformatie is ruil van de witte lopers voor wit gunstig. Wit speelde echter:

9. Dd2

Maar ook dat is lastig voor zwart, want die streeft er naar Le7 te ruilen voor Le3 en dat moet dan via g5.

9..., Pe8 10. h3

Dat heet dan in de theorie "slapjes", want nu gaat de geplande ruil van de witte lopers niet door.

10..., Lxf3 11. Lxf3, exd4 12. Lxd4, Lg5

Daar komt ie dan toch. Speelt wit nu 13. Le3, dan ruilt zwart af.

13. De2, Pe5 14. Tad1, De7 15. Tfe1, Pxf3+ 16. Dxf3, Lf6 17. Dg3

Wit concentreert nu zijn aandacht op de zwakke d-pion.

17..., De6 18. e5

Een vergaande beslissing, want zwart krijgt nu gelegenheid zijn zwakte beter te beveiligen. Natuurlijk kan zwart niet 18..., dxe5 spelen wegens materiaalverlies.

18..., Lxe5 19. f4, Lxd4+ 20. Txd4, Df5 21. De3, Td8 22. g4

Deze zet zal wit later in de partij opbreken! De witte koningsstelling is, als zwart achter de linies kan komen, volledig open.

22..., Dd7 23. Te4, Pf6 24. Te7, Dc8 25. Dxa7

Wit heeft zijn pion terug, maar de dame staat hier geëxponeerd en precies zoals zwart had gewenst, toen hij begon aan 20..., Df5 gevolgd door de andere zetten met de dame.

25..., Td7 26. Pe4, Pxe4 27. T1xe4, d5!

Wit is hier om een goede zet verlegen. Waarschijnlijk is 28. Dd4 de juiste keuze.

28. Txd7, Dxd7 29. cxd5, Dxd5 30. Td4

30. Te7 is meer ondernemend, maar na 30..., b5 staat zwart zonder meer goed, maar winst is toch ver weg.

30..., Df3!

Hier manifesteert zich het nadeel van wits 22^e zet.

31. Td7

Een tempoverlies vergeleken bij de mogelijkheid 30. Te7, die wit niet heeft benut. Het beste in deze situatie lijkt 31. Da3, Dxa3 32. bxa3 en zwarts mogelijkheden zijn niet groot.

31..., Dg3+

Zwart heeft overwogen: 31..., Te8, maar meende dan met een dolle toren te maken te hebben... Maar een nadere beschouwing leert, dat 32. Te7 kan worden beantwoord met 32... Dg3+ 33. Kf1, Dxh3+ 34. Kf2, Dh4+ en het is zwart die door het dolle heen is! De dame arresteert de toren. Maar het gekozen vervolg is ook het aanzien waard:

32. Kf1, Dxh3+ 33. Kf2, Dh2+ 34. Kf3, Dh3+ 35. Kf2, h5!

Niet alleen een ventiel, maar ook beslissend.

36. Dxb7, hxc4 37. Dxc6, Dh2+ 38. Ke3, Te8+ 39. Kd3, De2+ 40. Kc3, Te3+ 41. Kd4, Td3+ 42. Kc4, Dc2+ 43. Kb5

Zwart kan nu alle stukken ruilen en de pion de laatste hand laten leggen, maar er zit een eenvoudiger zet in het spel:

43..., Dxb2+

Het is nu dameverlies of erger...

Wit geeft op.

In de vijfde ronde was er het treffen van de winnaar van vorig jaar en Pietrow, die na deze partij met 5 uit 5 de leiding nam. Nog slechts enkele deelnemers bleven bij hem in het spoor. Ook bij deze partij is het commentaar van zwart.

Hubregtse – Pietrow

1. e4, e5

Wit was zeer verbaasd over dit antwoord! Hij verwachtte alleen 1..., c6. Het antwoord kwam dan ook pas na 4 minuten.

2. Lc4, Pf6 3. d4, cxd4 4. Pf3, Pc6 5. 0-0, d6 6. Pxd4, Le7 7. Pc3, 0-0 8. Lg5, Pe5 9. Lb3

Normaal en beter lijkt mij 9. Le2

9..., c5! 10. Pf5

Wit heeft hier geen beter antwoord. Bijv.: 10. Pde2 (10. Pdb5, c4 11. Lxf6 (11. La4, a6 12. Lxf6, gxf6 13. Pa3, b5 14. f4, Pg6!) 11..., gxf6! 12. f4, cxb3! 13. fxe5, bxc2 14. Dxc2, dxe5) 10..., c4 11. La4, a6 12. f4, Pg6! met voordeel voor zwart.

10..., Lxf5 11. exf5, c4 12. f4, Db6+ 13. Kh1

13..., cxb3

Wit verwachtte hier tactische verwickelingen, bijv.: 13..., Pcg4 Hij was dan ook zeer verbaasd over mijn keuze. Ik zag hier, na lang nadenken, niets geforceerds en daarom besloot ik op een eindspel aan te sturen.

14. fxe5, bxc2 15. Dxc2, dxe5 16. Tae1, Tac8! 17. Txe5, Lb4!

Hierbij was de positie ontstaan, die ik voor ogen had toen ik mijn dertiende zet deed. Wit heeft het hier zeer moeilijk. Bijv.: 18. a4. De enige zet, denk ik. (Na 18. Ld2, Lxc3 19. bxc3 (19. Lxc3, Pg4) 19..., Pg4 20. Te2, Tfe8, of 18. Te3, h6 19. Lf4, Ph5 20. De2, Pxf4 21. Txf4, Lxc3 22. bxc3 in beide gevallen met een verloren stelling voor wit)

18..., Pg4 19. Te4, Lxc3 20. bxc3 met een overduidelijk minder eindspel voor wit.

Wit koos hier echter voor het vreselijke:

18. Tb5?!, Dxb5 19. Lxf6

Wit zag mat in één op f1 en gaf op

NIET GEVELD DOOR DE TEGENSTANDER MAAR DOOR DE WETTEN DER PSYCHOLOGIE

Een bijdrage van Jaap Staal

Schaken is een rationeel spel. Maar schakers zijn mensen en mensen hebben emoties. En soms vertroebelen hun emoties hun ratio. Een gruwelijk voorbeeld is de

onderstaande partij uit de vijfde ronde van het aan de gang zijnde Watertorentoernooi.

Wit: **Jan Seeleman**   Zwart: **Jaap Staal**

1. e2-e4   e7-e5
2. Pg1-f3   d7-d6
3. d2-d4   Dd8-e7

Wat gaat in iemand om na zo'n zet? Dit moet toch niet kunnen? Dit is een zet van een beginneling; dat moet ik weerleggen. Even kijken: 4. Pc3 (dreigt Pd5), c6 5. Lc4 (dreigt Pg5), h6 en dan? Wit is beter ontwikkeld, maar de zwarte stelling is solide en Zwart kan nu gaan ontwikkelen. Nee, ik moet wat beters vinden. En de wil om een weerlegging te vinden kost een kleine 20 minuten van de 90 voor 35 zetten.

4. b2-b3

Om op e5 te ruilen en dan La3 te spelen.

4.   Lc8-g4
5. d4xe5   Pb8-d7!

Een verrassing. 6. exd6, Dxd4+ 7. Le3, Lxd6 8. Ld3, De7 9. 0-0, Pf6 ziet er niet geweldig uit voor Wit.

Na weer 10 minuten kostbare tijd kwam:

6. Pb1-c3   Pd7xe5

Voor de hand ligt nu 7. Pd5, maar daarop volgt 7..., Dd8 (niet Dd7, waarop Wit 8. Pxe5 kan spelen) 8. Le2, c6 9. Pxe5, Lxe2 10. Dxe2, dxe5 en nu 11. Pe3, Lb4+ of 11. Pc3, Lb4 12. Ld2, Da5 13. De3, 0-0-0 Eindelijk, na weer lang denken beseft Wit, dat hij het weerleggen moet vergeten en speelt de correcte verdedigingszet:

7. Lf1-e2   Pg8-f6
8. 0-0   h7-h6?

Zwart moet iets doen om 9. Lg5 en 10. Pd5 te vermijden. 8..., c6 is niet goed: 9. Pxe5, Lxe2 10. Pxc6, Lxd1 11. Pxe7, Lxc2 12. Ped5, Pxd5 13. Pxd5 en hij staat niet best. Maar de tekstzet is het ook niet. Hij had het gevaarlijke paard op f3 moeten ruilen.

9. Pf3-d4!   Lg4xe2
10. Dd1xe2

Voor de hand ligt nu: 10..., g6, maar dan krijgt Wit met 11. f4, Pd7 12. Pdb5 een geweldige stelling.

10.   g7-g5!?

Wat nu? Profiteren van het gat op f5, maar dan? Of toch maar f4 spelen en de f-lijn openen voor de torens? Opnieuw moet Wit lang nadenken.

11. f2-f4   g5xf4
12. Tf1xf4   Th8-g8
13. Lc1-a3   Tg8-g6

Zwart zag af van 13..., 0-0-0 wegens 14. Pf5, Dd7 15. Pxf6, maar dat is g een goede zet volgens Fritz 10: 15..., Lxh6 16. Txf6, Lg7 17. Dd3, c5 18. Taf1, Ld4+ 19. Kh1, Tg7 en de dreiging 20..., Pe3 brengt Zwart groot voordeel.

14. Ta1-f1   0-0-0?

Dit verliest de kwaliteit. Zwart moest, alweer volgens Fritz, 14..., Ph7 spelen.

15. Pd4-f5   De7-e6
16. Pf5-h4

Niet gezien.

16.   Lf8-g7
17. Ph4xg6   f7xg6

Objectief gezien staat Wit met zijn kwaliteit voor natuurlijk gewonnen. In de praktijk is het een andere zaak. Dank zij het sterke paard op e5 neemt Zwart min of meer een vesting in. Wit moet een plan maken om die open te breken en met nog maar een kwartier voor 18 zetten is dat niet eenvoudig.

18. Pc3-b5   Pf6-h5
19. Tf4-h4?

Hier begint een komedie der vergissingen. Beide spelers zien over het hoofd, dat Wit na 19. Td2, Pg4 20. Tf7 kan spelen: 20..., a6 21. Txc7+, Kb8 22. Tff7! En op eerst 19..., a6 volgt 20. Pd4 met aanval op de dame. Maar waarom zet Wit zijn toren

buitenspel? Wel, hij wil (emotie!) geen remise via 19. Tf2, Pg4 20. Tf3, Pe5. Je gaat toch geen remise maken tegen een tegenstander die zich een kwaliteit heeft laten ontfutselen?

19. Pe5-f6

Dreigt een paard te winnen.

20. La3-c1 Td8-e8

21. De2-g4 a7-a6

22. Pb5-a3 De6xg4

23. Th4xg4 g6-g5

Nu is de toren helemaal opgesloten. Wit moet een pion geven om een vluchtveld te creëren.

24. e4-e5 Pc6xe5

25. Tg4-e4 d6-d5

Niet om de toren terug te jagen, maar om het paard veld c4 te ontnemen.

26. Te4-e1 Te8-d8

27. Te1-d1 Lg7-f8

28. h2-h3 Lf8-c5+

29. Kg1-h2

Natuurlijk niet naar h1, wegens 29..., Pg3+

29. g5-g4

30. h3xg4??

Razende tijdnood en de wetten der psychologie. "Niet naar h1" is de emotie en de ratio heeft de tijd niet om te bedenken, dat na 30..., g3+ het zwarte paard niet meer naar g3 kan. Overigens was 30. g3 de beste zet.

30. Pe5xg5+

31. Kh2-h3 Pg4-f2+

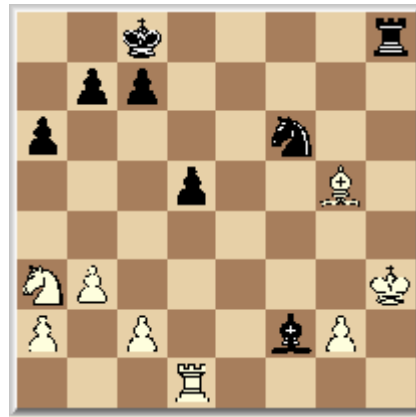
32. Tf1xf2 Lc5xf2

Zwart heeft zijn kwaliteit terug en staat nu zelfs een pion voor. "Maar die krijg ik terug" ziet Wit en zonder na te denken (daar had hij de tijd niet meer voor) speelt hij de zelfmoordzet:

33. Lc1xh6?? Td8-h8

Ook 34. Tf1 helpt niet meer: 34..., Txh6 35. Txf2, Pf6+ 36. Kg3, Pe4+ 37. Kf3, Tf8+

34. Lh6-g5 Ph5-f6+

En mat op de volgende zet. Wit had nog net een seconde om op te geven.

HETWATERTOREN-TOERNOOI OP WEG NAAR DE FINALE

In de zesde ronde werden de kaarten geschud voor wie aanspraak mocht maken op een onderscheidende klassering.

Na 5 rondes ging Pietrow met 100% aan de leiding gevolgd door Sturm, die een half punt achterstand had. De onderlinge strijd in de zesde ronde werd beslist in het voordeel van de laatste. Het was een onderhoudende strijd voortkomend uit een Franse opening. Commentaar opnieuw van Pietrow.

A. Pietrow – P.H. Sturm

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Pc3, Pc6 4. e5, f6!?
5. Pf3, fxe5 6. dxe5, Pge7 7. Ld3, Pb4 8. Lg5, Pxd3+ 9. Dxd3, c6 10. 0-0-0, Ld7 11. h4, Dc7 12. Lf4, Pg6 13. Lg3, Le7 14. h5, Pf8 15. Lh4!

Wit had hier nog 2 interessante mogelijkheden: 15. h6!? Tg8 16. hxg7 en 15. Dd4!, c5 16. Dg4, Tg8 17. h6

15..., Lxh4 16. Txh4, 0-0-0 17. De3!, Kb8 18. Dg5, Le8 19. Tg4, Td7 20. Tf4, h6 21. Dg4, Tf7 22. Txf7, Dxf7 23. Dh4, Kc7 24. Db4, Dd7

25. Dc5!?

Wit blijft druk houden, maar gezien dat zwart al in hevige tijdnood verkeerde, was het verstandiger de zetten te herhalen. 25. Dg4, Df7 (25..., Tg8 26. Pe2, c5 27. Pf4 en zwart staat onder druk) 26. Db4, Dd7 met remise.

25..., b6 26. Da3, Kb7 27. g4, Ph7 28. Pe4, Tf8 29. Pd6+, Kb8 30. Pd4, Pg5 31. f3

Sterk was 31. Dg3!, c5 32. f4, Pf7 33. P4b5 en zwart staat steeds onder zware druk.

31..., c5 32. P6b5(?)

Nu staat wit verloren.

Na het normale 32. P4b5 staat het gelijk.

32..., Tf4?

Juist was 32..., Tf7, dekt a7 en wit kan opgeven.

33. Pe2??

Dat ik hier 33. Pc6! niet heb gespeeld, hoewel ik een aantal seconden van de paar die nog restten naar die mogelijkheid heb gekeken, is een bewijs van een slechte vorm die dag. Het volgende had kunnen

gebeuren: 33. Pc6! De enige zet, alle anderen verliezen... 33..., Dxc6 34. Dza7+, Kc8 35. Pd6+, Kd8 36. Dxc7, Pf7! (enige zet) 37. Td3, Pxd6 38. Dxc6!, Tb4 39. Dxe6, Pc4 40. Dxd5 en met 5 pionnen voor twee stukken kan het nog alle kanten uit.

De nog resterende zetten zijn slechts het voltooien van de executie.

33..., Txf3 34. Pbc3, Dc7 35. Da6, Dxe5 36. Pb5, Lxb5 37. Dxb5, Tf8 38. Pc3, Dc7 39. De2, d4 40. Pb5, Df4+ 41. Kb1, e5 42. Dc4, Dxc4

Hier staakte wit de strijd.

De laatste ronde ging in met nog 7 kanshebbers op de geldprijzen. Door afwezigheid kon Staal zich niet in deze eindstrijd mengen.

Over gebleven waren:

Sturm met 5½, Pietrow en Enserink met 5, Van 't Hoenderdaal, Hubregtse, Van Houten (en Staal) met 4½.

De paring voor de laatste ronde:

Pietrow – Ensering en

Sturm – Van 't Hoenderdaal.

Pietrow wist niet van Ensering te winnen, dus was de ontmoeting van Pieter met Joop beslissend voor de eindzege in het toernooi.

Sturm – Van 't Hoenderdaal

1. Pf3, d5 2. g3, g6 3. Lg2, Lg7 4. d3, e6 5. Pbd2, Pe7 6. 0-0, c5 7. e4, Pbc6 8. c3, b6 9. Te1, 0-0 10. Pf1, Lb7 11. e5, d4 12. c4, Dc7 13. Lf4, a6 14. a3, Pb8 15. P1d2, Pd7 16. Pe4, Lxe4 17. Txe4, Pc6 18. De2, b5

Een stelling, waarin beslissingen nog niet voorhanden zijn. Wit had hier kunnen kiezen voor 19. Tc1 om zwart niet de gelegenheid te bieden de zwarte pionnen in beweging te zetten.

19. cxb5, axb5 20. Tc1, Db6 21. Pd2, Pe7 22. Pb3, Pd5 23. Ld2, Tac8 24. f4, Tfe8 25. Kh1, f5 26. exf6 e.p., P5xf6

Te4 zit opgesloten en wit moet een kwaliteit inleveren.

27. Te1, Pxe4 28. Dxe4, Pf6 29. De2, c4 30. Pc1, c3 31. bxc3, dxc3 32. Le3, Dd6 33. Da2, Pd5

Een alternatief was: 33..., Kh8, waardoor wit niet over de afwikkeling beschikt zoals in de partij.

34. Lf2, Ta8

Ook hier komt 34..., Kh8 in aanmerking.

35. Txe6

Natuurlijk.

35..., Txe6 36. Lxd5, Txa3

Hiermee geeft zwart zijn voordeel uit handen! Goed was 36..., Ta6!

37. Lxe6+, Kh8 38. Dd5. Dxd5 39. Lxd5, Ta1 40. Le3, c2 41. Kg2, Lb2 42. Lb3, Txc1

Het proberen waard was nog geweest: 42..., Ta6

Na de tekstzet werd tot remise besloten.

Sturm was hiermee toernooiwinnaar geworden.

Een interessante partij werd in deze laatste ronde nog gespeeld in de subtop tussen De Jager en uw redacteur.

De Jong – De Jager

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Pc3, Lb4

De door Nimzowitsch geprefereerde variant.

4. e5, c5 5. Dg4

Bogoljubow was hier van mening dat 5. Ld2 de beste mogelijkheid is.

5..., Pe7

5..., Kf8?! 6. Pf3, cxd4 7. Pxd4, Da5 8. Ld2, Pc6 9. a3, f5 en zwart staat zeker niet slechter.

6. dxc5, Pbc6

Wit had hier gerekend op: 6..., Da5 Waarop kan volgen: 7. Ld2, Pg6 8. a3, Pc6 9. Td1!, Lxc5 en dan 10. b4, Lxb4 11. axb4, Pxb4 12. Tc1 met behoorlijk spel voor wit.

7. Ld2, Lxc5 8. Pa4?!

Technisch gezien een abominabele zet, maar hij dwingt zwart tot een verklaring m.b.t. Lc5.

8. Dxc7, Pg6 8. Ld2, Pcxe5 9. Pe4, Dh4 10. Pd6+, Ke7 11. 0-0-0, Lxc5 en wit heeft hoegenaamd niets bereikt.

8..., Ld4 9. Pf3, Lxe5 10. Pxe5, Pxe5 11. Dxc7, P7g6 12. h4!, h5 13. Ld3

De voorkeur verdiende 13. f4 gevolgd door 14. Ld3, maar wit wilde zwart niet in het bezit laten van de elkaar steunende paarden. Bovendien biedt een witte pion in het centrum tegenwicht voor de verbonden zwarte centrumpionnen als het op een eindspel uitdraait.

13..., Pxd3 14. cxd3, Ld7 15. Pc5, Tc8

16. Tc1

Op 16. Pxb7, Db6 17. Pa5, Tc2 18. Pb3, e5 wilde wit zich niet verlaten.

16..., b6 17. Pb3

17. Lg5 wel in beschouwing genomen, maar na 17..., Dc7 18. Pb3, Dd6 19. Txc8+, Lxc8 20. Th3 (een zet, die in het tactisch plan steeds was opgenomen) 20..., e5 21. Tf3, Tf8 22. Tf6, Le6 was de situatie niet klip en klaar geweest.

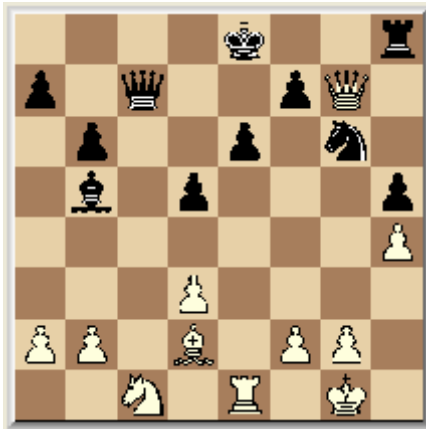
17..., Txc1+

Sterk in aanmerking kwam 17..., La4

18. Pxc1!, Dc7 19. 0-0

Ook hier was 19. Th3 een mogelijkheid

19..., Lb5 20. Te1

20..., Dc5?

Een ernstige misrekening, die tot verlies had moeten leiden. Geboden was 20..., Dd6

21. Txe6!, fxe6 22. Dxc6+, Kf8 23. Df6+, Kg8 24. Dxe6+, Kg7 25. Lf4!, Tf8 26. Lh6+?

Een verkeerde keuze. Winnend is: 26. Dh6+, Kf7 27. Ld6 (niet gezien...) 27..., Dc8 28. Dxc5+, Ke6 29. De5+, Kd7 30. De7+, Kc6 31. Pb3, Dd7 32. Pd4+, Kb7 33. Dxf8 en zwart kan opgeven.

26..., Kh7 27. Le3, d4 28. Dh6+, Kg8 29. Dg6+ (om tijd te winnen) **29..., Kh8 30. Dh6+, Kg8 31. Lf4?**

Nu niet goed... Winnend was: 31. Dg6+, Kh8 32. Pb3!! Zwart heeft nu niets goeds meer, 32..., dxe3 33. Pxc5, exf2+ (of ook 33..., e2) en de winst is een kwestie van tijd.

31..., Df5!

Ook overzien...

32. Dg5, Dxc5 33. Lxc5, Kf7 34. Pb3, Lxd3 35. Pxd4, Te8 36. Ld2

Remise op voorstel van wit.

Het Watertorentoernooi is hiermee weer ten einde gekomen. De uitslag na 7 ronden:

1. Sturm	6
2. Pietrow, Ensering, Hubregtse	5½
5. Van 't Hoenderdaal, Wilhelm	5
7. Van Houten, Staal, Spaan,	

DeJager, De Jong, Verhoeven,
Van Dongen 4½

14. Seeleman, Baren, De Kroes,
V.d. Kaap, Luinburg, Kleinjan,
De Vries 4

21. Van As, De Knecht, v.d. Velden,
Flanders, Mihailescu, Hurkmans 3½

28. Van Kempen, Steenbergen,
Helstone, Van Lier, Simons,
Van Meerkerk, Beerling,
Nefkens, Stolk, De Wilt,
Hesselmans 3

39. De Hoog, Kok, Rook,
Tchavelachvili, Ansem, Poot 2½

45. Witvliet, Van Kleef, Siebel 2

48. Melis 1½

49. Bosbaan, Plantinga, De Graaf 1

De eerste prijs ad € 300,- werd onder applaus door voorzitter Ansem uitgereikt aan Pieter Sturm.

De tweede prijs ad € 200,- en de derde prijs ad € 100,- werden, zoals gebruikelijk in ons toernooi bij gelijk aankomen, gedeeld uitgereikt aan Pietrow en Ensering. De laatste werd als derde geklasseerd op basis van weerstandpunten. Daardoor viel nr. 4, Hubregtse, buiten de prijzen.

Er waren nog 3 ratingprijzen ad elk €50,- Zij werden toegekend aan de hoogst geëindigden in respectievelijk de groepen vallende onder Elo grenzen 1700-1900, 1550-1699 en 1250-1549. Dit waren Joop van 't Hoenderdaal, Baren en Peter Hurkmans.

Alle prijswinnaars proficiat!

Het toernooi werd zonder moeilijkheden afgewerkt. Afmeldingen werden keurig tijdig gedaan, waardoor wijzigingen in paringen weinig voorkwamen.

DE OUDJES BIJEEN

Voor de veertiende keer waren op zaterdag 24 mei de senioren uit Rotterdam en verre omstreken (tot zelfs uit Amsterdam) in Spijkenisse tezamen gekomen om elkaar het kampioenschap van de oudjes te betwisten. Een samenzijn dat in leeftijd gevorderden samenbindt en ieder jaar opnieuw een waar festijn van herkenning is. Toch waren er in deze aflevering van de reeks weer 3 voor goed niet meer onder de deelnemers, waaronder Jan van der Kooij van onze club. Zij werden met een minuut stilte herdacht. Daarna ontbrandde onmiddellijk de strijd in de gebruikelijke 3 groepen. In groep 1 de mannen met wat meer Elo, in groep 2 de op die ladder al wat meer afgedaalden en in 3 de broekies van 50 en ouder, waaronder zich ook de Nederlandse kampioen van de ouderen schuil hield. Bij elkaar zo'n 100 man!

Van onze club waren er deze keer Jan Seeleman, Henk de Kleijnen, Cor van As en uw redacteur. Zij hebben danig huis gehouden en lieten menig gladiator in het zand bijten!

In de laatste en beslissende ronde waren er nog maar twee kandidaten overgebleven voor de ereprijs, het kampioenschap! Dat waren, toch wel verrassenderwijs Teun Korevaar en, niet onverwacht, Ben van Geffen. Overigens, ook vorig jaar behoorden zij tot de kandidaten. Ben werd toen nog afgetroefd en Teun viel toen ook binnen de hoger geklasseerden. Ditmaal behaalde Ben de beker en de eer, door uw redacteur in de laatste ronde al in de opening het schaakleven zuur te maken., zodat op mij na afloop de avondrust nederdaalde in de vorm van een fles wijn met die naam in plaats van de aanbeden Ketel 1 muziek, die in die flesvorm menigeen kan bekoren...

Maar ook Teun benutte zijn laatste kans. Teun en Ben eindigden daardoor met 6 punten gelijk, maar omdat Ben van Teun

had gewonnen in ronde 6 kreeg Ben het applaus.

Een prachtig toernooi, waarvan op de RSB site de ins en outs nog te vinden zijn.

De uitslag in de hogere regionen:

1. Ben van Geffen	6
2. Teun Korevaar	6
3. Herman Stakenberg	5
4. Jan Seeleman	5
5. Arie de Jong	4½

Henk de Kleijnen werd 7^e met 4 punten en Cor van As 18e met 3 in een veld van 28 A-klassers.

De sterkste deelnemers waren Gerard Kool (2100), Ben van Geffen (2053), Jan Seeleman (2047) en Hans Reismann (1977), maar ook Aad Doelman (1885), Paul Dekker (1885) mochten er nog zijn!

De B-groep werd een prooi voor Ruud Pereira voor André Kouwenhoven (85 jaar!), Hans Drent en Michiel Gerritse. Zij scoorden allen 5½ punten

De jongeren in groep 3 werden voorafgegaan door Ruud van Caspel (Elo 2056). Hij werd op de voet gevolgd door Peter Glissenaar (1946) en Joop Huijzer (1955). Zij zullen over enkele jaren de groep 1 binnenstormen en zorgen voor aflossing van de wacht, waar de toenemende ouderdom een uitputtingsslag zal aanrichten....

Tot de leuke dingen van dit toernooi hoort toch zeker ook het gezamenlijk gebruiken van de lunch! Vele (ook sterke) verhalen doen daar dan de ronde! Die lunch was weer prima verzorgd en ditmaal zelfs gratis, door een donatie van het bedrijf "Net Techniek b.v.", een aannemingsbedrijf in infrastructurele projecten. Voor herhaling vatbaar! John Dessens schreef over het toernooi een zeer lezenswaardig verslag, dat u op de RSB website kunt nalezen. Aanbevolen!

TEN SLOTTE

In de nadagen van het seizoen werd het snelschaakkampioenschap een prooi voor Andrzej Pietrow , de serie om de Rapidtitel eindigde in een triomf voor Leo Verhoeven. Het beoogde seizoenbesluit met de massakamp tegen 3 Torens werd afgeblazen door de kasteelheren, die over te weinig hellebaardiers bleken te beschikken om een geslaagde uitval naar het noorden van Rotterdam te ondernemen.

Dit is voor dit seizoen de laatste bezongen Lof der Zotheid. De redactie vertrouwt u voldoende leesvoer ter overdenking te hebben meegegeven.

Het bestuur en de redactie wensen u een prettige vakantietijd toe en hopen u allen in september weer vol enthousiasme aan de start te zien verschijnen.

0-0-0